Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0175

Ukrainaa koskevat vuosien 2023 ja 2024 kertomukset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 9. syyskuuta 2025 Ukrainaa koskevista komission vuosien 2023 ja 2024 kertomuksista (2025/2026(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Ukrainasta,

– ottaa huomioon komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Ukraine 2024 Report” (SWD(2024)0699), joka liittyy komission vuoden 2024 tiedonantoon EU:n laajentumispolitiikasta (COM(2024)0690),

– ottaa huomioon komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Ukraine 2023 Report” (SWD(2023)0699), joka liittyy komission vuoden 2023 tiedonantoon EU:n laajentumispolitiikasta (COM(2023)0690),

– ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2022 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät ehdokasmaan aseman myöntämisestä Ukrainalle, 15. joulukuuta 2023 annetut päätelmät liittymisneuvottelujen aloittamisen hyväksymisestä ja 20. maaliskuuta 2025 annetut päätelmät,

– ottaa huomioon Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29. helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792[1],

– ottaa huomioon vuonna 2021 julkaistun Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) raportin ”OECD Review of the Corporate Governance of State-Owned Enterprises: Ukraine” ja sen jälkeiset seurantaa koskevat vuoropuhelut vuonna 2024,

– ottaa huomioon Ukrainan laajennettua rahoitusjärjestelyä vuosiksi 2023–2026 koskevan Kansainvälisen valuuttarahaston kahdeksannen uudelleentarkastelun,

---

[1] EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

– ottaa huomioon Euroopan neuvoston alaisen Venetsian komitean lausunnot, erityisesti 9. lokakuuta 2023 annetun kiireellisen lausunnon laista Ukrainan tiettyjen säädösten muuttamisesta Ukrainan perustuslakituomioistuimen tuomarin virkaa varten järjestettävää kilpailuun perustuvaa hakijoiden valintamenettelyä koskevien säännösten selventämiseksi annettujen lausuntojen seurauksena ja 9. lokakuuta 2023 annetun lausunnon kansallisia vähemmistöjä (yhteisöjä) koskevasta laista annetun lausunnon seurauksena,

– ottaa huomioon lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) kertomukset Ukrainasta, erityisesti neljännen arviointikierroksen ja 22. marraskuuta 2024 annetun korruption ehkäisemistä Ukrainan parlamentin jäsenten, tuomareiden ja syyttäjien osalta koskevan toisen vaatimustenmukaisuusraportin lisäyksen,

– ottaa huomioon Ukrainan 3. heinäkuuta 2025 naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (lähtötilannekertomus) 68 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimittaman kertomuksen ja naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän Ukrainan kansalaisyhteiskunnan organisaatioilta saamat lisätiedot,

– ottaa huomioon Human Rights Watchin raportit Ukrainasta, mukaan lukien sen 5. joulukuuta 2024 julkaiseman raportin ”’All She Did Was Help People’ – Flawed Anti-Collaboration Legislation in Ukraine”,

– ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2025 antamansa päätöslauselman Euroopan puolustuksen tulevaisuutta käsittelevästä valkoisesta kirjasta[1],

– ottaa huomioon Suomen, Ranskan, Saksan, Italian, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Ukrainan johtajien julkilausumat Yhdysvaltojen presidentin Donald Trumpin kanssa Washingtonissa 18. elokuuta 2025 pidetyn kokouksen jälkeen,

– ottaa huomioon komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin ja Ukrainan presidentin Volodymyr Zelenskyin antaman julkilausuman heidän Brysselissä 17. elokuuta 2025 pitämänsä kokouksen jälkeen,

– ottaa huomioon Ranskan, Italian, Saksan, Yhdistyneen kuningaskunnan, Suomen ja Puolan johtajien, Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan António Costan ja komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin 16. elokuuta 2025 antaman yhteisen julkilausuman Anchoragessa Alaskassa 15. elokuuta 2025 pidetyn Yhdysvaltojen presidentin Donald Trumpin ja Venäjän federaation presidentin Vladimir Putinin tapaamisen jälkeen,

---

[1] EUVL C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

– ottaa huomioon aiemmat julkilausumat, mukaan lukien Ranskan, Saksan, Puolan, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Ukrainan johtajien yhteinen julkilausuma Kiovassa 10. toukokuuta 2025 pidetyn kokouksen jälkeen sekä 12. toukokuuta 2025 annettu Weimar+ -ryhmän yhteinen julkilausuma Ukrainasta ja euroatlanttisesta turvallisuudesta,

– ottaa huomioon useiden Euroopan parlamentin jäsenten 11. elokuuta 2025 antaman yhteisen julkilausuman neuvotteluista Ukrainan kannalta oikeudenmukaisen rauhan saavuttamiseksi kansainvälisen oikeuden ja Ukrainan kansan tahdon pohjalta,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0154/2025),

A. toteaa, että parlamentti tuomitsee mitä jyrkimmin Venäjän Ukrainaan kohdistaman laittoman, perusteettoman ja provosoimattoman hyökkäyksen ja tukee Ukrainan oikeutta suvereniteettiin, itsenäisyyteen ja alueelliseen koskemattomuuteen sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä; ottaa huomioon, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, joten suorin ja ainoa oikeudenmukainen tie rauhaan Ukrainassa on se, että Venäjä vetää joukkonsa pois koko Ukrainan alueelta ja maksaa sotakorvauksia laittoman hyökkäyssotansa aikana aiheuttamista tuhoista;

B. toteaa, että Venäjä on liittolaistensa – erityisesti Valko-Venäjän, Iranin ja Pohjois-Korean – antamalla poliittisella, aineellisella ja sotilaallisella tuella käynyt 24. helmikuuta 2022 lähtien laitonta, provosoimatonta ja perusteetonta täysimittaista hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan; toteaa, että Venäjä aloitti sodan Ukrainaa vastaan vuonna 2014 miehittämällä Krimin laittomasti ja liittämällä sen alueeseensa sekä miehittämällä sen jälkeen osia Donetskin ja Luhanskin alueista; toteaa tämän hyökkäyssodan rikkovan ilmiselvästi ja räikeästi YK:n peruskirjaa ja kansainvälisen oikeuden perusperiaatteita sekä vuoden 1949 Geneven yleissopimuksilla vahvistettua kansainvälistä humanitaarista oikeutta;

C. ottaa huomioon, että miehittämättömillä ilma-aluksilla tehtyjen Venäjän ohjusiskujen sekä iskujen, jotka kohdistuivat siviili-infrastruktuuriin, mukaan lukien sairaalat, koulut, asuinrakennukset ja kulttuurilaitokset, määrä kasvoi kesä- ja heinäkuussa 2025 jyrkästi, minkä seurauksena siviiliuhrien määrä oli suurin sitten toukokuun 2022; ottaa huomioon, että YK:n Ukrainassa toteuttaman ihmisoikeustarkkailuoperaation myötä saatujen tietojen mukaan kesäkuussa 2025 kuoli ainakin 232 siviiliä ja 1 343 loukkaantui, kun taas heinäkuussa 2025 kuoli 286 siviiliä ja 1 388 loukkaantui, mikä on suurin kuukausittainen siviiliuhrien määrä sitten toukokuun 2022;

D. ottaa huomioon, että Venäjä harjoittaa murhaamista ja sabotointia, joiden kohteena ovat merkittävät ukrainalaiset julkisuuden henkilöt, sotilaat ja kriittinen infrastruktuuri; ottaa huomioon, että Verhovna

Radan entinen puhemies ja kansallisen turvallisuus- ja puolustusneuvoston entinen sihteeri Andri Parubi murhattiin raa’asti Lvivissa 30. elokuuta 2025;

E. ottaa huomioon, että Venäjä on syyllistynyt dokumentoituihin sotarikoksiin ja karkotuksiin kaikilla laittomasti miehittämillään Ukrainan alueilla ja että se on turvautunut suuressa määrin tiedon manipulointiin, disinformaatioon ja propagandan levittämiseen antaakseen väestölle tarkoituksella väärää tietoa tai jättääkseen tietoa antamatta;

F. ottaa huomioon, että 28. elokuuta 2025 Venäjä teki jälleen useisiin Kiovassa sijaitseviin rakennuksiin kohdistuneen äärimmäisen raa’an drooni- ja ohjusiskun, jossa kuoli ainakin 23 ihmistä ja loukkaantui yli 63 ihmistä, joukossa myös lapsia; ottaa huomioon, että EU:n Ukrainan-edustuston tilat kärsivät iskussa merkittäviä vahinkoja, mikä rikkoo vakavasti diplomaattisia suhteita koskevaa Wienin yleissopimusta; ottaa huomioon, että myös British Councilin Kiovan toimitilat kärsivät iskujen aikana vakavaa vahinkoa ja yksi henkilö loukkaantui;

G. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyssodan johdosta tammikuussa 2023 asetettiin ydinryhmä Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustamiseksi; ottaa huomioon, että Haagissa perustettiin maaliskuussa 2023 Eurojustin alaisuuteen Ukrainaan kohdistuneen hyökkäysrikoksen syytteeseenpanoon liittyvä kansainvälinen keskus; toteaa, että ydinryhmä saattoi tuomioistuimen oikeudellisen kehyksen valmiiksi maaliskuussa 2025; ottaa huomioon, että yli 40 maata kannatti sen perustamista ulkoministerikokouksessa 9. toukokuuta 2025 annetussa yhteisessä julkilausumassa ydinryhmän työn päätökseen saamisesta (Lvivin julkilausuma); ottaa huomioon, että Ukrainan presidentti Volodymyr Zelenskyi ja Euroopan neuvoston pääsihteeri Alain Berset allekirjoittivat 25. kesäkuuta 2025 Strasbourgissa virallisen sopimuksen Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustamisesta;

H. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen presidentti Donald Trump ja Venäjän federaation presidentti Vladimir Putin pitivät kahdenvälisen huippukokouksen Anchoragessa Alaskassa 15. elokuuta 2025; ottaa huomioon, että tämän huippukokouksen jälkeen pidettiin 18. elokuuta 2025 Washingtonissa presidentti Trumpin ja presidentti Zelenskyin sekä Euroopan johtajien välisiä kokouksia;

I. toteaa, että Ukraina on osoittanut huomattavaa sitkeyttä ja sitoutumista tiehensä kohti EU-jäsenyyttä ja saavuttanut siinä suhteessa konkreettista edistystä huolimatta meneillään olevasta Venäjän hyökkäyssodasta, joka on johtanut tuhansien ihmisten kuolemaan, aiheuttanut syviä traumoja veteraaneille ja heidän perheilleen, raunioittanut monia kaupunkeja ja elintärkeää siviili-

infrastruktuuria ja jonka seurauksena osa maan alueista on edelleen Venäjän joukkojen miehittämiä;

J. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyksen seurauksena EU:n jäsenvaltioissa asuu tilapäisen suojelun mekanismin puitteissa tätä nykyä yli neljä miljoonaa ukrainalaista, joilla on oikeus oleskeluun, työmarkkinoille pääsyyn, asumiseen, sairaanhoitoon, sosiaalihuoltoon ja lasten koulunkäyntiin;

K. toteaa, että Ukrainan EU:hun liittymisprosessilla on suuri merkitys tiellä maan rauhaan ja vaurauteen ja se on strateginen vastaus Venäjän hyökkäykseen ja uskottava turvatakuu Ukrainalle, sillä se vahvistaa EU:n geopoliittista häiriönsietokykyä;

L. toteaa, että Ukrainan käynnistämät lainsäädäntöuudistukset ilmentävät sen sitoutumista lainsäädännön mukauttamiseen EU:n säännöstöön;

M. ottaa huomioon, että GRECO antaa edelleen tunnustusta Ukrainan vahvasta sitoutumisesta korruption torjumiseksi tehtävään työhön maalle erittäin vaikeana ajanjaksona; ottaa huomioon, että GRECO antoi erityistä tunnustusta siitä, että Ukraina on saavuttanut edistystä korruption ehkäisemisessä parlamentin jäsenten, tuomarien ja syyttäjien keskuudessa; toteaa, että vaikka oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja systeemisen korruption kaltaisilla osa-alueilla on tapahtunut edistystä, niillä on edelleen haasteita, joihin on vastattava lisäämällä julkisen vallan tilivelvollisuutta sekä vahvistamalla entisestään institutionaalisia valmiuksia ja kansainvälistä valvontaa;

N. toteaa, että OECD:n mukaan Ukraina on edistynyt viime vuosikymmenen aikana merkittävästi korruptiontorjuntakehyksensä uudistamisessa lisäämällä avoimuutta, tilivelvollisuutta ja lahjomattomuutta avoimen datan, digitalisaation ja korruptiontorjuntaelinten riippumattomuuden vahvistamisen avulla;

O. ottaa huomioon, että Ukrainan viranomaiset yrittivät heinäkuun 2025 puolivälissä heikentää Ukrainan kansallisen korruptiontorjuntaviraston ja korruption torjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston riippumattomuutta hyväksymällä lain 12414, jolla yleiselle syyttäjälle annettiin laajat valtuudet puuttua niiden tutkimuksiin; ottaa huomioon, että Verhovna Rada hyväksyi 31. elokuuta 2025 laajan sisäisen ja ulkoisen painostuksen seurauksena lain 13533, jolla pyritään palauttamaan aikaisempi tilanne ja toteuttamaan siten tarvittavat toimenpiteet kansallisen korruptiontorjuntaviraston ja korruption torjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston riippumattomuuden palauttamiseksi kaikilta osin;

P. ottaa huomioon, että Ukraina sai Transparency Internationalin vuoden 2024 korruptioindeksissä 35 pistettä 100:sta ja sijoittui 180 maan joukossa sijalle 105, ja toteaa, että vaikka sitoutuminen korruption torjuntatoimiin on ollut vahvaa, todellisia uudistuksia

näiden aikomusten täytäntöönpanemiseksi tarvitaan edelleen; katsoo, että julkishallinnon kattava uudistus, korruption torjunta, perusoikeuksien edistäminen ja demokraattisten instituutioiden tehokas toiminta ovat EU:hun liittymisen keskeisiä edellytyksiä;

Q. ottaa huomioon, että Ukraina on edistynyt alueellisessa yhteistyössä ja sosioekonomisissa uudistuksissa, joiden tarkoituksena on mukauttaa sen politiikka EU:n normeihin;

R. toteaa, että Ukrainan demokraattiset instituutiot ovat osoittaneet mukautumiskykynsä näyttämällä, että Ukraina on meneillään olevasta Venäjän hyökkäyssodasta ja sotatilalain voimassaolosta huolimatta institutionaalisesti, demokraattisesti ja taloudellisesti elinkelpoinen valtio; ottaa huomioon, että niin kauan kuin Ukraina on sodassa ja maassa vallitsee sotatilalaki, vaalit on kielletty lailla, joten niitä ei käytännössä voida toimittaa; toteaa suhtautuvansa myönteisesti viitteisiin siitä, että vaalivalmistelut voidaan aloittaa, kun sotatilalaki ei enää ole voimassa;

S. ottaa huomioon, että julkishallinnon uudistamisessa on edistytty mutta edelleen on kehitettävä valmiuksia ja näyttöön perustuvaa päätöksentekoa ja parannettava henkilöstöhallintoa;

T. ottaa huomioon, että oikeuslaitos on jälleen ryhtynyt hoitamaan keskeisiä tehtäviään, joita ovat muun muassa tuomareiden taustaselvitykset ja korruption vastaisten toimenpiteiden täytäntöönpano, vaikka lahjomattomuutta ja avoimuutta koskevia vaatimuksia onkin tiukennettava ja kansainvälisten kumppaneiden suorittamaa valvontaa olisi jatkettava;

U. toteaa, että kansainvälisten asiantuntijoiden antama tuki oikeudellisille valintakomiteoille on auttanut vahvistamaan oikeuslaitoksen riippumattomuutta, mikä on myös lisännyt yleisön luottamusta oikeusjärjestelmään;

V. ottaa huomioon, että kansainvälisten asiantuntijoiden osallistuminen tuomareiden pätevyyden varmistavan korkean toimikunnan valintaan päättyi 1. kesäkuuta 2025;

W. ottaa huomioon, että vaikka Venäjä jatkaa energialaitosten tuhoamista, Ukraina on osoittanut sitoutuneensa vihreään toimintaohjelmaan antamalla uusiutuvaa energiaa koskevaa lainsäädäntöä ja mukautumalla Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin;

X. ottaa huomioon, että Venäjän aiheuttamilla ympäristövahingoilla on ollut tuhoisia seurauksia Ukrainan luonnonvaroille, kriittisille ekosysteemeille ja ihmisten terveydelle, toimeentulolle ja turvallisuudelle; ottaa huomioon, että vihreässä elpymisessä on kyse näiden vahinkojen korjaamisesta ja Ukrainan saattamisesta uudelle ympäristöön liittyvän ja sosiaalisen kestävyyden tielle, joka on yhdenmukainen EU:n säännöstön ympäristölakien kanssa; ottaa

huomioon, että Ukraina lakkasi toimimasta venäläisen kaasun kauttakulkumaana 1. tammikuuta 2025;

Y. ottaa huomioon, että Ukrainan luonnonvaroista yhä merkittävämpi osuus on ulkomaisten sijoittajien ja monikansallisten yhtiöiden hallinnassa, mukaan lukien maatalousmaa, mineraalit ja kriittinen infrastruktuuri; toteaa, että tällainen kehitys saattaa heikentää kansallista suvereniteettia, elintarviketurvaa ja taloudellista itsemääräämisoikeutta;

Z. ottaa huomioon, että EU osti vuonna 2024 venäläisiä fossiilisia polttoaineita yhteensä 21,9 miljardin euron arvosta ja että määrä ylittää Ukrainalle samana vuonna myönnetyn 18,7 miljardin euron rahoitusavun; toteaa, että täysimittaisen sotilaallisen hyökkäyksen alettua EU on käyttänyt yli 200 miljardia euroa venäläisiin fossiilisiin polttoaineisiin ja siten osaltaan rahoittanut Venäjän sotakassaa; ottaa huomioon, että komissio on ilmoittanut kaasun tuonnin Venäjältä loppuvan vuoteen 2027 mennessä; toteaa, että jos EU jatkaa venäläisen energian tuontia samaan tahtiin kuin vuonna 2024, se maksaisi vuoden 2027 loppuun mennessä Venäjälle vielä 57,4 miljardia euroa;

AA. ottaa huomioon, että kansalaisyhteiskunta on edelleen Ukrainan selviytymiskyvyn ja demokratian tukipilari; ottaa huomioon, että sotatilalain asettamista rajoituksista huolimatta kansalaisjärjestöt jatkavat toimintaansa suhteellisen esteettä, vaikka tapaukset, joissa aktivisteihin on kohdistettu painostusta, herättävätkin huolta ja edellyttävät hallitukselta toimia; ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen myöntämän rahoituksen viimeaikaiset äkilliset leikkaukset ovat vaikuttaneet tuhoisasti Ukrainan kansalaisyhteiskuntaan;

AB. ottaa huomioon, että sananvapauteen ja tiedotusvälineiden riippumattomuuteen kohdistuu haasteita erityisesti sotatilalain vallitessa; toteaa, että moniarvoisuuden palauttamiseksi, toimittajien suojelemiseksi ja taloudellisesti suotuisan ympäristön luomiseksi tarvitaan toimenpiteitä; toteaa pitävänsä ymmärrettävänä, että sotatilalain voimassaolo edellyttää tiettyjä rajoituksia;

AC. ottaa huomioon, että Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö (EAY) on ilmaissut vakavan huolensa työntekijöiden oikeuksien heikkenemisestä Ukrainassa, mukaan lukien ammattiyhdistysvapauksien ja työmarkkinavuoropuhelun loukkaukset; ottaa huomioon, että järjestäytymisvapautta, työehtosopimusneuvotteluja ja lakko-oikeutta suojellaan Kansainvälinen työjärjestön (ILO) yleissopimuksilla, joiden osapuoli Ukraina on, ja että ne ovat EU:n säännöstön ja Kööpenhaminan arviointiperusteiden keskeisiä osia;

AD. ottaa huomioon, että Ukrainan EU-integraatioprosessilla on laaja ja yksimielinen julkinen ja institutionaalinen tuki, mikä kuvastaa vahvaa

yhteiskunnallista sitoutumista EU-jäsenyyteen nykyisistä vaikeuksista huolimatta;

AE. toteaa, että EU:hun liittymisellä on Ukrainalle ja sen väestölle selkeä turvallisuusulottuvuus ja vahva symbolinen merkitys maan käydessä taistelua olemassaolostaan meneillään olevassa Venäjän hyökkäyksessä; toteaa, että EU:n vankkumaton tuki Ukrainan suvereniteetille, alueelliselle koskemattomuudelle ja itsenäisyydelle ei riipu maan Eurooppaan yhdentymisen nopeudesta;

AF. toteaa, että EU-jäsenyys on edelleen ratkaisevan tärkeä Ukrainan demokraattisen kehityksen edistäjä ja että se on jatkossakin keskeinen tekijä, jotta voidaan tulevaisuudessa varmistaa maan turvallisuus, vakaus ja itsenäisyys; ottaa huomioon, että Ukrainan EU-jäsenyys on strateginen investointi koko maanosan rauhaan, turvallisuuteen, demokratiaan ja vaurauteen, sillä se vahvistaa unionia lisäämällä sen geopoliittista häiriönsietokykyä, vahvistamalla sen taloudellista potentiaalia ja tukemalla sen sitoutumista demokratian, oikeusvaltion ja vapauden yhteisiin arvoihin;

AG. toteaa, että liittyminen on edelleen ansioihin perustuva prosessi ja että uudistusten täytäntöönpanon edistymistä on arvioitava perusteellisesti ja huolellisesti, mikä on myös Ukrainan edun mukaista;

Venäjän hyökkäyssota Ukrainan EU:hun liittymisen valmistelujen kontekstina

1. tuomitsee mitä jyrkimmin Venäjän federaation meneillään olevan hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan ja Venäjän siviileihin ja siviili-infrastruktuuriin kohdistamat umpimähkäiset iskut; ilmaisee jälleen vankkumattoman solidaarisuutensa Ukrainan kansalle, joka on vuoden 2014 jälkeen maksanut korkeimman hinnan puolustaessaan maansa suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta ja suojellessaan Eurooppaa ja yhteisiä demokraattisia arvojamme ja periaatteitamme; ilmaisee syvimmät surunvalittelunsa Venäjän hyökkäyksessä kaatuneiden sankarien ja viattomien siviiliuhrien, eritoten yli 600 tapetun lapsen, perheille;

2. tuomitsee jyrkästi Venäjän järjestämät merkittävien ukrainalaisten julkisuuden henkilöiden ja sotilaiden murhat ja sen Ukrainan kriittiseen infrastruktuuriin kohdistaman sabotaasin; ilmaisee tyrmistyksensä ja järkytyksensä sen katalan salamurhan vuoksi, jonka uhriksi Verhovna Radan entinen puhemies ja kansallisen turvallisuus- ja puolustusneuvoston entinen sihteeri Andri Parubi, joka oli osoittanut vahvaa sitoutumista Ukrainan EU-pyrkimyksiin, joutui 30. elokuuta 2025 Lvivissä;

3. on tyrmistynyt Venäjän siviilikohteisiin suuntaamien drooni- ja ohjusiskujen voimistumisesta, mukaan lukien Kiovaan 28. elokuuta 2025 tehty isku, jossa EU:n Ukrainan-edustusto ja British Council

olivat suoraan kohteina; korostaa, että äskettäinen isku sekä kaikki muut siviili-infrastruktuuriin kohdistetut iskut ovat sotarikos ja osoittavat jälleen kerran Venäjän räikeän piittaamattomuuden ihmiselämästä, kansainvälisestä oikeudesta, Yhdysvaltojen pyrkimyksistä edistää rauhaa sekä perusperiaatteista, joita sovelletaan siviilien suojeluun;

4. vahvistaa horjumattoman sitoutumisensa Ukrainan itsenäisyyteen, suvereniteettiin ja alueelliseen koskemattomuuteen sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä; toteaa jälleen, että toimintapolitiikkansa mukaan se ei tunnusta Venäjän väliaikaisesti miehittämiä ukrainalaisalueita, kuten Krimiä; painottaa vahvasti Ukrainan luonnollista oikeutta puolustautumiseen YK:n peruskirjan 51 artiklan mukaisesti, joka sisältää oikeuden iskeä sotilaskohteisiin Venäjän maaperällä; vahvistaa jälleen EU:n sitoutumisen oikeudenmukaiseen ja pysyvään rauhaan Ukrainassa Ukrainan ja sen kansan kannalta hyväksyttävin ehdoin siten, että varmistetaan maan suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden säilyminen ja sotarikoksista vastuussa oleviin kohdistuvat syytetoimet sekä sotakorvauksien maksaminen; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita työskentelemään aktiivisesti, jotta voidaan jatkossakin pitää kiinni mahdollisimman laajasta kansainvälisestä tuesta Ukrainalle ja jotta sotaan voidaan löytää rauhanomainen ratkaisu, jonka on perustuttava kansainvälisen oikeuden ja Ukrainan suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden kunnioittamiseen kaikilta osin ja vastuun kantamiseen sotarikoksista ja hyökkäysrikoksesta sekä Venäjän maksusuorituksiin Ukrainassa aiheutetuista valtavista vahingoista; korostaa, että rauhanomaisen ratkaisun on kunnioitettava Ukrainan kansan tahtoa ja ettei ratkaisu saa syntyä minkään muun kansainvälisen toimijan määräämänä eikä olla palkinto hyökkäyksestä tai heikentää Ukrainan turvallisuutta tulevaisuudessa; katsoo, että Venäjän johtajien viime kuukausina osoittama vilpillisyys neuvotteluissa ja heidän tekemänsä ehdotukset, joita ei voi ottaa vakavasti, ovat jälleen osoitus siitä, että Venäjä aikoo pitkittää sotaa koko Ukrainan alueella niin kauan kuin se pystyy ja sen sallitaan tehdä niin; korostaa, että ennen rauhanneuvotteluja on saatava aikaan ehdoton tulitauko; kehottaa EU:ta tukemaan edelleen Ukrainan ja kansainvälisiä pyrkimyksiä vahvistaa Venäjän joukkojen tekemien sotarikosten dokumentointia ja tutkintaa;

5. ilmaisee syvän huolensa siitä, että Yhdysvallat on muuttanut Venäjän hyökkäyssotaa koskevaa kantaansa muun muassa siten, että se on ollut suoraan yhteydessä Venäjään harjoittamatta merkittävää painostusta, ilmoittanut julkisesti jättävänsä käyttämättä tärkeimpiä vaikuttamiskeinoja, kieltäytynyt lisäpakotteista ja keskustellut pakotteista luopumisesta ja yrittänyt pakottaa Ukraina tekemään aluemyönnytyksiä ja luopumaan legitiimistä oikeudestaan puolustautua; korostaa, että näiden seikkojen valossa EU:n ja sen jäsenvaltioiden täytyy pysyä Ukrainan ensisijaisina strategisina liittolaisina ja niiden olisi vahvistettava johtavaa asemaansa

tuettaessa Ukrainan kamppailua suvereniteetin, rauhan ja oikeudenmukaisuuden puolesta; toteaa, että Ukrainan turvallisuus on keskeinen osa EU:n turvallisuutta; toteaa, että EU:n Ukrainalle antama tuki on nyt ylittänyt Yhdysvaltojen antaman tuen, mikä tuo korostetusti esiin EU:n elintärkeän roolin Ukrainan selviytymiskyvyn ja elpymisen jatkumisen kannalta;

6. tähdentää, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on lisättävä merkittävästi antamansa sotilaallisen, aineellisen ja taloudellisen avun vaikuttavuutta ja nopeutettava sen toimittamista Ukrainan puolustautumisoikeuden ylläpitämiseksi; painottaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on yhdessä kumppaneiden ja liittolaisten kanssa edistettävä vahvoja turvatakeita Ukrainalle Venäjän uusien vihollisuuksien estämiseksi ja annettava Ukrainalle mahdollisuus keskittyä täysin toteuttamaan ne uudistukset, joita eteneminen kohti EU-jäsenyyttä edellyttää; korostaa, että on tärkeää vahvistaa pysyvästi EU:n ja Naton itäisten jäsenvaltioiden turvallisuutta vastauksena Venäjän aiheuttamiin uhkiin; kehottaa kehittämään Ukrainan naapurimaiden logistiikan ja sotilasinfrastruktuuria; tunnustaa Ukrainan suvereenin oikeuden valita sotilaalliset liittoumansa;

7. panee merkille Yhdysvaltojen presidentin Donald Trumpin ja Vladimir Putinin äskettäisen tapaamisen ja korostaa, että se on räikeässä ristiriidassa Venäjän Ukrainaan kohdistamien hyökkäysten mittavan kiihtymisen kanssa, mikä osoittaa jälleen kerran, että Venäjä ei ole lainkaan kiinnostunut rauhasta vaan pikemminkin Ukrainan kukistamisesta; korostaa, että Vladimir Putinin osallistuminen Yhdysvaltojen rauhanpyrkimyksiin on näennäistä ja että hän ainoastaan pelaa aikaa jatkaakseen Venäjän hyökkäyssotaa; kehottaa presidentti Trumpia toteuttamaan ilmoituksensa siitä, että Yhdysvallat ottaa käyttöön lisää määrätietoisia talouspakotteita Venäjää ja sen sotakoneistoa ruokkivia maita vastaan; korostaa, että Ukrainaan ei voida neuvotella kestävää ja oikeudenmukaista rauhaa ilman Ukrainan johdon täysimääräistä osallistumista ja sen kansan tukea sekä Euroopan unionin osallistumista; panee tyytyväisenä merkille, että presidentti Trumpin ja presidentti Zelenskyin sekä useiden eurooppalaisten johtajien välillä pidettiin kokous 18. elokuuta 2025; vahvistaa olevansa vakaasti sitoutunut antamaan turvatakuita ja toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet Ukrainan asevoimien ja puolustusteollisuuden vahvistamiseksi; torjuu kaikki Venäjän vaateet Ukrainan tulevien turvallisuusjärjestelyjen takaajana toimimisesta sekä kaikki yritykset rajoittaa Ukrainan asevoimien digitaalista ja operatiivista suvereniteettia;

8. palauttaa mieliin, että Eurooppa on jo tukenut Ukrainaa antamalla sille 50 miljardia euroa sotilasapua, mutta painottaa, että apua tarvitaan lisää ja että tällainen tuki riippuu nyt pitkälti Euroopasta itsestään; kehottaa jäsenvaltioita toimittamaan Ukrainalle enemmän aseita ja ampumatarvikkeita, ennen kuin mitään neuvotteluja saadaan päätökseen, ja vahvistamaan merkittävästi tiedustelutiedon

jakamista Ukrainan kanssa; kehottaa EU:n jäsenvaltioita, kansainvälisiä kumppaneita ja Naton jäsenvaltioita poistamaan kaikki rajoitukset, jotka koskevat Ukrainaan toimitettujen läntisten asejärjestelmien käyttöä Venäjän alueella sijaitsevia sotilaskohteita vastaan; suhtautuu myönteisesti Ukrainan pyrkimyksiin vahvistaa oman puolustuksensa teollista perustaa, myös droonien ja muiden kriittisten teknologioiden tuotantoa; painottaa, että on ratkaisevan tärkeää tehdä yhteistyötä Ukrainan kanssa ja integroida se EU:n puolustusaloitteisiin, myös integroida Ukrainan puolustusteollisuus Euroopan puolustuksen teolliseen ja teknologiseen perustaan, jotta voidaan vahvistaa EU:n strategista autonomiaa; kannustaa kehittämään yhteisiä asevalmistushankkeita EU:n ja Naton kumppaneiden kanssa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan näitä aloitteita eurooppalaisen puolustusteollisuusstrategian ja asiaankuuluvien välineiden avulla Ukrainan pitkän aikavälin puolustautumisvalmiuksien vahvistamiseksi; korostaa pakottavaa tarvetta rahoittaa asianmukaisesti Euroopan puolustusteollisuusohjelmaan sisältyvää Ukrainan tukemiseen tarkoitettua välinettä, johon ei vielä ole osoitettu varoja;

9. kehottaa jälleen EU:n jäsenvaltioita seuraamaan Tanskan ja Alankomaiden esimerkkejä ja solmimaan kumppanuuksia Ukrainan puolustusteollisuuden kanssa ja tukemaan sen tuotantokapasiteettia mahdollisimman tehokkaasti;

10. on tyytyväinen Ukrainaa tukevan Euroopan unionin sotilaallisen avustusoperaation (EUMAM) saavutuksiin ja toteaa, että operaatiossa on annettu koulutusta Ukrainan sotilashenkilöstölle; tukee neuvoston 8. marraskuuta 2024 tekemää päätöstä jatkaa operaation toimeksiantoa kahdella vuodella; kehottaa laajentamaan EUMAMin taloudellisia, logistiikan ja henkilöresursseja ja mukauttamaan niitä Ukrainan asevoimien muuttuviin sotilaskoulutustarpeisiin sekä pitkän aikavälin uudistustoimiin EU:n ja Ukrainan välisten yhteisten turvallisuussitoumusten mukaisesti; painottaa, että EUMAMin olisi myös toimittava foorumina parhaiden käytäntöjen vaihdolle ja varmistettava, että myös eurooppalaiset joukot hyötyvät Ukrainan asevoimien taistelukentiltä hankkimista kokemuksista;

11. tuomitsee mitä jyrkimmin ukrainalaisten lasten kaltoinkohteluun liittyvät Venäjän väkivaltaiset toimet, kuten lasten surmaamisen, pakkosiirrot, karkotukset ja laittomat adoptiot sekä ukrainalaisen identiteetin häivyttämisen pakkovenäläistämisellä, ja Valko-Venäjän osallisuuden niihin; kehottaa EU:ta tekemään tiivistä yhteistyötä Ukrainan viranomaisten, kansainvälisten organisaatioiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa ja tukemaan niitä kaikkien kadonneiden ja karkotettujen ukrainalaislasten dokumentoinnissa, heidän turvallisen palauttamisensa ja uudelleenkotouttamisensa varmistamisessa ja tarvittavan oikeudellisen, psykologisen ja sosiaalisen tuen tarjoamisessa;

12. tuomitsee Venäjän harjoittaman ukrainalaisten sotavankien epäinhimillisen kohtelun, kuten kidutukset ja teloitukset, mikä rikkoo räikeästi Geneven yleissopimuksia, ja toteaa, että Ukrainassa olevilla venäläisillä sotavangeilla on kaikki heille kansainvälisen oikeuden mukaisesti kuuluvat oikeudet, mukaan lukien oikeus kansainvälisten organisaatioiden, kuten Punaisen Ristin kansainvälisen komitean (ICRC), vierailuihin ja tukeen; suhtautuu myönteisesti tähän mennessä suurimpaan vankienvaihtoon toukokuussa 2025 ja kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja kansainvälistä yhteisöä edelleen tukemaan näitä vaihtoja ja tarvittaessa harjoittamaan painostusta niiden jatkumisen varmistamiseksi; pitää valitettavana, että Venäjä on vanginnut laittomasti ukrainalaisia siviilejä ja että heitä pidetään eristyksissä ja epäinhimillisissä olosuhteissa, mihin kuuluu kidutusta ja teloituksia ilman oikeudenkäyntiä; kehottaa lisäämään kansainvälistä painostusta, jotta varmistetaan, että kaikki pidätetyt ukrainalaiset vapautetaan; kehottaa ICRC:tä vaatimaan, että Venäjän viranomaiset antavat sen kansainvälisille edustajille esteettömän pääsyn kaikkialle, missä ukrainalaisia sotavankeja pidetään vangittuina;

13. painottaa kattavien tilivelvollisuus- ja oikeusjärjestelyjen merkitystä; pitää myönteisenä, että Ukraina on ratifioinut Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön ja muuttanut rikoslakiaan vastaavasti; suhtautuu myönteisesti ydinryhmän ulkoministereiden 9. toukokuuta 2025 antamaan yhteiseen julkilausumaan (Lvivin julkilausuma) Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustamisesta; korostaa, että hyökkäysrikoksesta syytteeseen asettaminen on olennaisen tärkeää sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen ylläpitämiseksi ja rankaisemattomuuden ehkäisemiseksi; kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita jatkamaan erityistuomioistuimen perustamisen ja toiminnan tukemista Euroopan neuvoston puitteissa; kannustaa kaikkia osapuolia takaamaan, että Ukrainan kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ja sodan uhrit voivat osallistua merkityksellisellä tavalla tuomioistuimen työhön; on vakuuttunut siitä, että oikeudenmukainen ja kestävä rauha on mahdollinen vasta, kun pakolla karkotetut tai vangitut ukrainalaislapset ja sotavangit vapautetaan ja he pääsevät takaisin perheidensä luo ja kun vastuussa olevat saatetaan oikeuden eteen;

14. suhtautuu myönteisesti Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen 9. heinäkuuta 2025 antamaan tuomioon asiassa *Ukraina ja Alankomaat v. Venäjä*, jossa Venäjän katsottiin olevan vastuussa laajamittaisista ja räikeistä ihmisoikeusloukkauksista Ukrainassa, mukaan lukien MH17:n alasampuminen, kidutus, raiskaukset sota-aseena, summittaiset teloitukset, laittomat ja mielivaltaiset pidätykset sekä lasten järjestäytynyt vieminen Venäjälle ja heidän adoptointinsa siellä;

15. korostaa, että pakotteet ja pakotteiden kiertämisen ehkäiseminen ja torjunta ovat edelleen ratkaisevan tärkeitä välineitä, joilla

heikennetään Venäjän kykyä jatkaa laitonta hyökkäyssotaansa ja neutraloidaan Euroopan turvallisuuteen kohdistuvia uhkatekijöitä; kehottaa laajentamaan Venäjän talouteen kohdistuvia pakotteita muun muassa metallurgia-, ydin-, kemian-, energia- ja rahoitusaloilla; pitää myönteisenä 18:n Venäjän federaation vastaisen pakotepaketin hyväksymistä ja kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita hyväksymään uusia pakotepaketteja, erityisesti sellaisia, joilla pyritään puuttumaan nykyisten toimenpiteiden kiertämiseen; korostaa, että näiden pakotteiden tiukka soveltaminen ja täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, jotta voidaan viedä resursseja Venäjän sotakoneistolta ja vahvistaa Ukrainan selviytymiskykyä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita pyrkimään varmistamaan, että Yhdysvallat osallistuu edelleen Venäjän vastaisten pakotteiden täytäntöönpanoon Venäjän talouteen ja valtion talousarvioon kohdistuvan paineen ylläpitämiseksi; katsoo, että pakotteita on laajennettava ja jatkettava, kunnes Venäjä lopettaa hyökkäyssotansa Ukrainaa vastaan ja maksaa sotakorvauksia;

16. kehottaa nopeuttamaan asteittaista luopumista venäläisistä hiilivetytuotteista EU:ssa, jotta ne saadaan lopulta kielletyksi kokonaan; muistuttaa, että Euroopan energiaturvallisuuden kannalta on olennaisen tärkeää, että EU:n energiariippuvuus Venäjän hiilivedyistä loppuu; pitää ilahduttavana venäläistä hiiltä koskevan EU:n täydellisen kauppasaarron tehokasta täytäntöönpanoa, joka on lopettanut EU:n riippuvuuden venäläisestä hiilestä; muistuttaa, että EU on asettanut kauppasaarron venäläiselle öljylle, mutta pitää valitettavana, että Unkarin hallitus ja Slovakian hallitus ovat päättäneet pysyä siitä riippuvaisina, ja kehottaa niitä pikaisesti lopettamaan tämän vahingollisen riippuvuuden, tarvittaessa erityisillä tukitoimilla; kehottaa neuvostoa määräämään seuraamuksia kaikille Venäjän varjolaivastossa liikennöiville aluksille ja ottamaan yhteyttä lippuvaltioihin, jotta ne poistaisivat nämä alukset alusrekisteristään, mikä tekisi niistä vakuutusyhtiöiden silmissä vakuutuskelvottomia; vaatii lisäämään toimia, joilla estetään nykyisten venäläistä öljyä koskevien pakotteiden kiertämistä; vaatii EU:ta ja G7-maiden koalitiota alentamaan öljyn hintakattoa, jotta voidaan entisestään heikentää Venäjän taloudellista valmiutta sodankäyntiin; suhtautuu myönteisesti komission äskettäin julkistamaan REPowerEU-suunnitelmaan; kehottaa kuitenkin komissiota mahdollisuuksien mukaan nopeuttamaan aikataulua ja ryhtymään tarvittaessa väliaikaisiin toimenpiteisiin, kuten alentamaan öljyn hintakattoa ja ottamaan käyttöön nesteytetyn maakaasun hintakaton ja tuontikiintiön; torjuu jyrkästi kehotukset jatkaa Nord Stream 1:n ja 2:n kaltaisia hankkeita; pitää erittäin valitettavana, ettei neuvosto ole hyväksynyt venäläisen kaasun täydellistä kauppasaartoa, vaikka täysimittaisen hyökkäyksen alkamisesta on yli kolme vuotta; kehottaa hyväksymään tällaisen toimenpiteen viipymättä;

17. pitää valitettavana, että tietyt EU:n hallitukset harjoittavat jarruttavaa toimintaa ja ovat uhanneet käyttää veto-oikeutta tai

heikentää Venäjään kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä; kannattaa aikomusta kriminalisoida pakotteiden rikkominen ja kiertäminen Ukrainassa, kuten kiireellisessä lakiluonnoksessa nro 12406 ehdotettiin; korostaa, että tällaisen lainsäädännön täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, jotta voidaan tukkia porsaanreiät, jotka mahdollistavat pakotteiden kohteena olevien varojen nostamisen jäädytysvaiheen aikana, ja saattaa Venäjän hyökkäyssodan mahdollistajat oikeuden eteen; kehottaa Ukrainaa hyväksymään tämän lakiluonnoksen asiaankuuluvien EU:n parhaiden käytäntöjen mukaisesti;

18. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takavarikoimaan Venäjän pysäytetyt varat ja asettamaan ne saataville käytettäväksi Ukrainan puolustukseen ja jälleenrakentamiseen sekä korvausten maksamiseen uhreille kansainvälisen oikeuden ja valtion vastuuta koskevan periaatteen mukaisesti; painottaa, että ensin mainitun saavuttamiseksi on ratkaisevan tärkeää varmistaa, että Venäjän valtion varat ovat edelleen pysäytettyinä EU:ssa;

19. vaatii neuvostolta ja komissiolta vahvaa johtajuutta, jotta saavutetaan kestävä ratkaisu yli neljää miljoonaa ukrainalaista koskevan EU:n väliaikaisen suojelumekanismin osalta, ja toteaa, että sitä on jatkettu maaliskuuhun 2026 saakka; tähdentää, että on varmistettava yhdenvertainen kohtelu ja ehkäistävä hajanaisuutta kaikkialla EU:ssa; korostaa, että on tärkeää suojella niiden ukrainalaisten oikeuksia, jotka eivät voi palata ja haluavat jäädä EU:hun mutta samalla myös tukea niitä, jotka päättävät palata ja rakentaa elämänsä uudelleen Ukrainassa;

20. kehottaa Ukrainaa ja jäsenvaltioita tekemään tiivistä yhteistyötä Ukrainan pakolais- ja maastamuuttajaväestön mahdollisen taloudellisen osallistumisen maksimoimiseksi, jotta varmistetaan Ukrainan nykyisen ja tulevan talouden elpymisen ja jälleenrakentamisen häiriönsietokyky ja osallistavuus;

21. kehottaa Ukrainan poliittisia voimia pysymään yhtenäisinä ja pitämään jatkossakin ohjenuorana vakaata poliittista yhtenäisyyttä ja yhteenkuuluvuutta, jonka on todistettu voimistavan Ukrainan selviytymiskykyä eksistentiaalisen uhkan kohdistuessa maan vapauteen ja riippumattomuuteen; kehottaa kaikkia Ukrainan poliittisia toimijoita, erityisesti tällä hetkellä valtaa pitäviä, käyttämään sota-ajan valtuuksiaan poliittisen yhtenäisyyden sekä johdonmukaisen ja osallistavan päätöksenteon edistämiseksi;

Sitoutuminen EU-jäsenyyteen

22. pitää erittäin myönteisenä Ukrainan vakaata sitoutumista EU-jäsenyyden vaatimusten täyttämiseen, myös EU:n säännöstön noudattamiseen, huolimatta Venäjän julmasta ja hellittämättömästä hyökkäyssodasta ja sen äskettäisestä uudesta kiihtymisestä; kehottaa Ukrainaa säilyttämään sitoutumisensa ja uudistusten vauhdin;

korostaa, että Ukrainan uudistusten täytäntöönpano on hyvässä vauhdissa, ja pitää myönteisenä, että Ukrainan EU:n yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan mukautumisen aste on lisääntynyt ja oli 95 prosenttia vuonna 2024; panee merkille, että yli 70 prosenttia ukrainalaisista tukee EU:n liittymisprosessin puitteissa vaatimia uudistuksia, mikä korostaa EU:n vaikutuksen jatkumisen, jäsennellyn ehdollisuuden ja julkisen tiedotuksen merkitystä tämän ajanjakson aikana;

Demokratia, oikeusvaltioperiaate ja korruption torjunta

23. kiittää Ukrainan poikkeuksellisia ponnisteluja demokraattisten instituutioiden vahvistamiseksi sodan aikana; kannustaa Ukrainaa ja sen hallitusta ylläpitämään uudistustahtia; muistuttaa, että laajalti tunnustettujen demokraattisten periaatteiden ja Ukrainan perustuslain mukaan vaaleja ei voida järjestää sodan aikana ja sotatilalain vallitessa; korostaa, että demokraattiset vaalit edellyttävät riittävästi aikaa valmisteluun ja tiedonsaantiin täyttääkseen kansainväliset normit; kehottaa Ukrainan viranomaisia pidättäytymään opposition edustajiin kohdistuvista huonosti ajoitetuista ja poliittisiin vaikuttimiin perustuvista oikeudenkäynneistä ja seuraamuksista sekä ylläpitämään parlamentaarista moniarvoisuutta ja edistämään rakentavaa vuoropuhelua Verhovna Radan poliittisten ryhmittymien välillä;

24. toistaa suosituksen, jonka mukaan EU:hun liittymisen yhteydessä olisi poistettava kaikki Verhovna Radan jäsenten edustajantoimeen liittyvää ja poliittista ulkomaille matkustamista koskevat rajoitukset; painottaa, että on tärkeää kunnioittaa ja vahvistaa Verhovna Radan institutionaalista roolia, ja tukee meneillään olevia uudistuspyrkimyksiä, joiden tarkoituksena on parantaa sen lainsäädäntövalmiuksia, toimeenpanovallan valvontaa ja vastuuvelvollisuutta kansalaisia kohtaan;

25. pitää myönteisinä lainsäädännöstä annettua lakia, jonka komissio on katsonut perustavanlaatuiseksi askeleeksi kohti jäsennellympää ja tehokkaampaa lainsäädäntöprosessia Ukrainassa, kunhan sotatilalaki on lopulta kumottu, ja Ukrainan keskusvaalilautakunnan toimia kansallisen äänestäjärekisterin päivittämiseksi;

26. on tyytyväinen siihen, että Ukraina on laatinut yhteistyössä komission kanssa kolme uudistusten etenemissuunnitelmaa, jotka käsittelevät oikeusvaltioperiaatetta, julkishallinnon uudistamista ja demokraattisten instituutioiden toimintaa ja joihin kaikkiin sisältyy korruption torjuntatoimia; toteaa, että komission hyväksyttyä etenemissuunnitelmat ne toimivat kriittisenä vertailukohtana Ukrainan uudistusten edistymisen seurannassa; suhtautuu myönteisesti korruption vastaisten toimien sisällyttämiseen olennaiseksi osaksi kaikkia kolmea etenemissuunnitelmaa; korostaa, että on tärkeää kytkeä uudistukset laajempiin yhteiskunnallisiin ja poliittisiin muutoksiin, jotta varmistetaan niiden pitkän aikavälin

kestävyys ja tehokas täytäntöönpano ja julkisten instituutioiden riippumaton toiminta; korostaa, että on tärkeää vaalia rakentavaa poliittista kulttuuria ja edistää luottamukseen perustuvaa yhteistyötä Ukrainan poliittisten puolueiden välillä; panee tyytyväisenä merkille Ukrainan parlamentin jäsenten aktiivisen osallistumisen Jean Monnet -vuoropuheluun ja kannustaa soveltamaan parhaita eurooppalaisia käytäntöjä puolueiden välisen yhteistyön edistämiseksi niiden EU-jäsenyysprosessin edetessä kohtaamia yhteisiä haasteita ajatellen;

27. panee tyytyväisenä merkille oikeuslaitoksen uudistamisessa edistymisen raportointikaudella ja kehottaa Ukrainaa lisäämään lainsäädäntöprosessiensa avoimuutta ja osoittamaan siihen enemmän taloudellisia, teknisiä ja henkilöresursseja, jotta voidaan vastata oikeuslaitoksen kehitystä haittaaviin haasteisiin, lisätä oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja tehostaa korruption torjuntaa, millä varmistetaan yhdenmukaisuus EU:n normien kanssa ja vältetään pintapuoliset muutokset, jotka voisivat vaikeuttaa EU:hun liittymistä;

28. panee merkille, että parannetusta lainsäädäntökehyksestä huolimatta oikeuslaitos on edelleen yksi korruptiolle ja poliittiselle puuttumiselle altteimmista aloista, mistä ovat osoituksena toistuvat laajamittaiset korruptiotapaukset ja asiaton vaikuttaminen tuomioistuinten ja oikeuslaitosten, kuten Ukrainan perustuslakituomioistuimen ja tuomarien pätevyyden varmistavan korkean toimikunnan, toimintaan; panee huolestuneena merkille, että Ukrainan perustuslakituomioistuimen lamaannus jatkuu, ja kehottaa nimittämään pikaisesti loput tuomarit ja täyttämään korkeassa tuomioistuinneuvostossa avoimina olevat virat; kehottaa lisäksi Verhovna Radaa hyväksymään perustuslakituomioistuinta koskevan lain Venetsian komission lausuntojen mukaisesti ja kehottaa Ukrainaa myös hyväksymään toimintasuunnitelman ja sisäisiä uudistuksia asiattoman puuttumisen estämiseksi ja oikeusetiikan vahvistamiseksi; korostaa, että on erityisen tärkeää suojella tuomarien pätevyyden varmistavan korkean toimikunnan institutionaalista riippumattomuutta myös muun muassa Kansainvälisen valuuttarahaston kanssa tehdyissä kansainvälisissä sopimuksissa annettujen sitoumusten valossa; painottaa tarvetta tehostaa oikeuslaitoksessa esiintyvän korruption ja oman edun tavoittelun torjuntaa, sillä se on välttämätöntä kansalaisten luottamuksen rakentamiseksi ja Ukrainan liittymisprosessin edistämiseksi; korostaa, että oikeuslaitoksen hallintoelinten ja johtotehtävien valintaprosessien on tärkeää olla avoimia ja perustua ansioihin, mihin kuuluu myös riippumattomien kansallisten ja kansainvälisten asiantuntijoiden osallistaminen; korostaa, että tarvitaan epäpoliittisia tuomarinimityksiä, takeita toiminnan lahjomattomuudesta, avoimuutta, nuhteettomuutta, vastuuvelvollisuutta ja tehostettua kansainvälistä valvontaa, jotta voidaan estää valikoiva oikeudenkäyttö ja edistää kansalaisten luottamusta oikeuslaitokseen;

29. panee huolestuneena merkille kriittisen tuomaripulan, tuomareiden liiallisen asiamäärän useimmissa tuomioistuimissa, merkittävät rahoitusvajeet ja tuomioistuintyön epätasaisen jakautumisen, mikä kaikki heikentää oikeudenkäyntien laatua ja oikea-aikaisuutta ja estää kansalaisten oikeussuojan toteutumista; korostaa tarvetta ratkaista nämä ongelmat muun muassa käyttämällä sovittelua ja menettelyyn liittyviä suodatusmekanismeja, millä vähennetään oikeuslaitokseen kohdistuvaa painetta; toteaa, että Ukraina sai Transparency Internationalin vuoden 2024 korruptioindeksissä 35 pistettä 100:sta ja sijoittui 180 maan joukossa sijalle 105, mikä korostaa korruption torjunnassa yhä esiintyvien haasteiden laajuutta; korostaa, että oikeusalan koulutuksen parantaminen ja Ukrainan tuomioistuinten digitalisaation loppuun saattaminen ovat keskeisiä Ukrainan oikeuslaitoksen laajemman uudistuksen kannalta;

30. panee tyytyväisenä merkille kansallisen korruptiontorjuntaviraston uuden johtajan nimityksen ja että on aloitettu riippumattomat tarkastukset, joissa arvioidaan Ukrainan kansallisen korruptiontorjuntaviraston tehokkuutta korruption torjunnassa; on tyytyväinen muutetun rikoslain ja rikosprosessilain voimaantuloon, minkä odotetaan lisäävän korruptiontorjunnan tehokkuutta erityisesti syyteneuvotteluja koskevan kehyksen parannusten myötä; panee merkille korkeimman korruptiontorjuntatuomioistuimen vuosittain antamien tuomioiden kasvaneen määrän sekä kansallisen korruptiontorjuntaviraston ja korruptiontorjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston toimittamien syytteiden lisääntymisen, mikä heijastaa tasaista edistymistä syyttäjätoiminnassa; suhtautuu myönteisesti sidonnaisuusilmoitusmenettelyjen ja niiden julkisuuden palauttamiseen, eturistiriitoja koskevien asetusten vahvistamiseen ja korruptiontorjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston riippumattomuuden lisäämiseen; on tyytyväinen varojen takaisinperintästrategian 2024–2025 täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman ja siihen liittyvien toimenpiteiden hyväksymiseen; kehottaa kiireellisesti uudistamaan varojen takaisin perinnän ja hallinnoinnin virastoa ja kannattaa lakiluonnoksen nro 12374-d pikaista hyväksymistä viraston toiminnan tehostamiseksi; on tyytyväinen, että valtakunnansyyttäjänviraston ympäristöasioista vastaavan erityissyyttäjänviraston henkilöstöä on lisätty, ja kehottaa jatkamaan korruptiontorjunnan toimintapolitiikkojen kehittämistä luonnonvarojen hallinnan alalla;

31. panee merkille, että korkeimmasta korruptiontorjuntatuomioistuimesta puuttuu edelleen tuomareita, ja korostaa, että on kiireellisesti käynnistettävä uusi avoin kilpailu avointen virkojen täyttämiseksi, jotta varmistetaan, että tuomioistuimella on riittävästi henkilöstöä ja toimitiloja toimiakseen tuloksellisesti; korostaa tarvetta täyttää avoin valtakunnansyyttäjän virka viipymättä ja korostaa, että on tärkeää vahvistaa viraston institutionaalista riippumattomuutta samalla, kun varmistetaan sen toimivaltuuksien asianmukainen valvonta;

32. kannustaa Ukrainaa turvaamaan korruptiontorjuntaelinten, kuten korruptiontorjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston ja kansallisen korruptiontorjuntaviraston, riippumattomuuden ja tehokkuuden varmistamalla avoimet nimitysprosessit, suojelemalla tällaisia elimiä poliittiselta vaikuttamiselta ja vahvistamalla niiden institutionaalista itsemääräämisoikeutta; korostaa, että on tärkeää lisätä korruptiontorjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston riippumattomuutta syyttäjänvirastosta ja antaa kansalliselle korruptiontorjuntavirastolle keinot, joilla se saa oikea-aikaisesti käyttöönsä rikosteknistä asiantuntemusta ja itsenäistä salakuuntelukapasiteettia tehokkaiden tutkimusten toteuttamiseksi; kiittää Ukrainaa siitä, että se on kasvattanut korruptiontorjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston henkilöstömäärää, ja korostaa, että kasvuun on vastattava riittävillä taloudellisilla ja teknisillä resursseilla operatiivisten valmiuksien varmistamiseksi; kannustaa Ukrainaa harkitsemaan valtion rikostutkimuslaitoksen rakenneuudistusta sen riippumattomuuden ja tehokkuuden vahvistamiseksi, jotta voidaan estää sen väärinkäyttö sodan jälkeen tapahtuvassa poliittisessa kehityksessä, erityisesti vaaliprosessien yhteydessä;

33. on huolissaan Ukrainan viranomaisten epäonnistuneesta pyrkimyksestä heikentää korruptiontorjuntaelinten riippumattomuutta; pitää myönteisenä, että kansalaisyhteiskunta vastustaa voimakkaasti näitä asiattomia pyrkimyksiä, minkä vuoksi viranomaiset ovat joutuneet perääntymään; katsoo, että tämä viranomaisten toimenpide on vaarallinen yritys heikentää aidon korruption torjunnan saavutuksia; korostaa, että onnistuessaan se olisi ainoastaan hyödyttänyt Ukrainan vihollisia; korostaa, että tämän olisi toimittava Ukrainassa vakavana muistutuksena kaikille niille, jotka eivät kapeakatseisten etujensa nimissä epäröi vaarantaa maan tulevaisuutta; muistuttaa, että korruption torjunta edellyttää pitkän aikavälin sitoutumista ja kattavia toimia hyvän hallintotavan ja toimivan keskinäisen valvonnan luomiseksi; tukee komission kantaa, jonka mukaan nämä elimet ovat ratkaisevan tärkeitä Ukrainan uudistusohjelman kannalta ja niiden on toimittava riippumattomasti korruption torjumiseksi ja kansalaisten luottamuksen säilyttämiseksi;

34. suhtautuu myönteisesti edunvalvontalain hyväksymiseen osana oligarkkien vallan rajoittamista Ukrainassa koskevaa toimintasuunnitelmaa; painottaa, että tarvitaan oligarkkien vaikutusvallan torjumista koskeva uudistettu ja kattava strategia ja että on varmistettava kansallisten sidosryhmien, kansainvälisten asiantuntijoiden ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden osallisuus siinä; kannustaa Ukrainan viranomaisia jatkamaan työtä valtion omistamien yritysten hallinnon uudistamiseksi OECD:n suuntaviivojen mukaisesti, jotta voidaan minimoida potentiaali suojelutoimintaan ja ehkäistä korruptiota muun muassa julkaisemalla kaikki valtion omistamien yritysten tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevat tiedot ja varmistamalla, että kaikilla

merkittävillä valtion omistamilla yrityksillä on riippumaton johtokunta, jossa sukupuolet ovat tasapuolisesti edustettuina;

35. korostaa, että varainhoidon valvonnan uudistamista on jatkettava muun muassa parantamalla valtion tilintarkastuslaitoksen suorittamaa seurantaa ja panemalla asianmukaisesti täytäntöön tilintarkastuskamarin uudistus kansallisten menojen turvaamiseksi;

36. panee merkille Euroopan neuvoston lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän 22. marraskuuta 2024 hyväksymän toisen vaatimustenmukaisuusraportin lisäyksen havainnot, joiden mukaan Ukraina on pannut tyydyttävästi täytäntöön 18 raporttiin sisältyvistä 31 suosituksesta tai käsitellyt niitä tyydyttävällä tavalla; kannustaa Ukrainaa panemaan jäljellä olevat suositukset kaikilta osin täytäntöön erityisesti ottamalla käyttöön järjestelmän, jossa asiat jaetaan syyttäjille sattumanvaraisesti, määrittelemällä kurinpitorikokset tarkemmin sekä laajentamalla kurinpitoseuraamusten valikoimaa oikeasuhteisuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi ottaen huomioon Ukrainan erityisolosuhteet;

37. vaatii Ukrainaa priorisoimaan oikeusvaltioperiaatteen vahvistamista, oikeuslaitoksen uudistamista ja korruption torjuntaa ja kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tehostamaan näihin toimiin antamaansa tukea, sillä näillä aloilla edistyminen on ratkaisevan tärkeää paitsi EU-jäsenyyden myös onnistuneen jälleenrakentamisen ja taloutta koskevan luottamuksen kannalta; suosittaa EU:n säännöstön mukaisen väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan kattavan lain hyväksymistä; panee merkille, että Ukrainan nykyisen korruption vastaisen toimintapoliittisen kehyksen voimassaolo päättyy vuonna 2025, ja korostaa tarvetta laatia valtion korruptiontorjuntaohjelma, jossa näkyy kansalaisyhteiskunnan antama panos ja jossa asetetaan kunnianhimoisia tavoitteita, mitattavissa olevat kriteerit ja selkeät määräajat;

38. kehottaa komissiota sisällyttämään Ukrainan EU:n oikeusvaltiovälineistöön, jotta voidaan tukea liittymistä edeltävää demokraattisten uudistusten täytäntöönpanoa; kannustaa parantamaan talousrikosten tutkinnan lainvalvontavalmiutta laatimalla ohjeistusta menetelmistä ja selventämällä vastuualueita, mihin sisältyy myös parempi reagointi rikollisiin järjestelyihin, kuten rahamuulien käyttöön;

39. panee merkille, että Venäjän hyökkäyssota luo Ukrainan oikeusjärjestelmään valtavaa painetta johtuen muun muassa ”yhteistoimintaa” koskevien tapausten suuresta määrästä; kehottaa tässä yhteydessä soveltamaan huolellisesti ”yhteistoimintaa” koskevaa lainsäädäntöä, jolla suojellaan perusoikeuksia ja oikeudellista oikeudenmukaisuutta, ja kehottaa käyttämään yhtenäistä syytteeseenpanostrategiaa, joka perustuu oikeudelliseen selkeyteen ja faktojen tarkkuuteen, mikä on ratkaisevan tärkeää

vapautettujen alueiden uudelleensopeuttamiseksi; kehottaa tältä osin Ukrainan viranomaisia priorisoimaan syytteitä niiden vakavuuden ja niillä valtion turvallisuudelle olevan merkityksen perusteella neljännen Geneven yleissopimuksen mukaisesti; kehottaa lisäämään avoimuutta ja kansalaisten mahdollisuuksia tutustua tällaisia syytteitä koskevaan tietoon

40. kehottaa Ukrainaa sääntelemään kryptovaroja antamalla kattavaa lainsäädäntöä, nimeämällä valvontaviranomaisen, suorittamalla riskinarvioinnin ja tukemalla kryptovaroihin liittyvien talousrikosten havaitsemista; suhtautuu tältä osin myönteisesti siihen, että Verhovna Rada hyväksyi hiljattain lakiluonnoksen nro 11290, ja kehottaa hyväksymään lakiluonnoksen nro 12207, jolla muun muassa otetaan käyttöön eurooppalaisia kyberturvallisuuden sertifiointijärjestelmiä ja pyritään yhdenmukaistamaan Ukrainan lainsäädäntöä EU:n normien kanssa;

Perusvapaudet ja ihmisoikeudet

41. kiittää Ukrainaa siitä, että se on sitoutunut perusoikeuksien kunnioittamiseen meneillään olevan Venäjän hyökkäyssodan yhteydessä ja siitä huolimatta; korostaa kansalaisyhteiskunnan olennaista asemaa uudistuksessa ja EU:hun liittymisprosessissa; korostaa, että on ylläpidettävä turvallista, mahdollistavaa ja osallistavaa ympäristöä kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, mukaan lukien ihmisoikeuspuolustajat ja aktivistit; kehottaa kiireellisesti päivittämään kansallisen ihmisoikeusstrategian ja laatimaan sille kattavan täytäntöönpanosuunnitelman; kannustaa merkitykselliseen kansalaisvuoropuheluun kaikilla julkisen ja poliittisen elämän aloilla ja vaatii, että Ukrainan EU-jäsenyyteen johtavaa kehityspolkua koskevan poliittisen yhtenäisyyden on jatkuttava; kannustaa yhdenmukaistamaan Ukrainan oikeusasiamiehen toimeksiannon määrittävän lainsäädännön EU:n säännöstön kanssa;

42. panee merkille moniarvoisten tiedotusvälineiden ylläpitämiseen sotaoloissa liittyvät haasteet, kuten markkinoiden romahtamisen, turvallisuusrajoitukset ja henkilöstöresurssivajeen; katsoo, että Ukrainan vireä informaatioympäristö ja tiedotusvälineiden vapaus ovat yksi maan keskeisistä vahvuuksista vastustettaessa Venäjän hyökkäystä ja sen propagandaa; kehottaa lähtökohtaisesti palauttamaan mediapalvelujen tarjoajille valtakunnallisen lähetystoiminnan kokonaisuudessaan ja torjuu jyrkästi ajautumisen syvemmälle kohti poliittista sensuuria, samalla kun sovelletaan sota-ajan rajoituksia, sillä ne ovat tarpeellisia;

43. antaa tunnustusta ihmisoikeusloukkauksia väliaikaisesti miehitetyllä alueilla dokumentoivien ukrainalaisten ihmisoikeuspuolustajien ja toimittajien rohkeasta työstä; tunnustaa Ukrainan strategisen aseman informaatiosodankäynnin eturintamassa ja pitää myönteisenä maan sitoutumista eurooppalaisiin aloitteisiin, kuten

demokratian kilpeen ja yhteisiin turvallisuussitoumuksiin ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän torjumiseksi; toteaa, että Ukraina on EU:n keskeinen kumppani taistelussa ulkomaista tiedonmanipulointia ja häirintää vastaan, ja kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tehostamaan Venäjän disinformaation ja hybridiuhkien torjuntaa; kehottaa edistämään digilukutaitoa, valvomaan digipalvelusäädöksen täytäntöönpanoa sosiaalisen median alustoilla ja vahvistamaan EU:n omaa strategista viestintää, jotta voidaan torjua Venäjän puuttumista ja tuoda selkeästi julki EU:n merkittävää tukea Ukrainalle;

44. panee tyytyväisenä merkille lainsäädäntöaloitteet, joilla edistetään hlbtiq+ -henkilöiden ja muiden syrjäytyneiden ryhmien tasa-arvoa, erityisesti viharikoksia koskevan lakiluonnoksen nro 5488 ja rekisteröityä parisuhdetta koskevat lakiluonnokset nro 12252 ja nro 9103; kehottaa hyväksymään nämä lait pikaisesti, jotta varmistetaan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen normien noudattaminen; kehottaa hyväksymään uuden syrjinnän vastaisen lain, joka kattaa seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin ja vammaisuuden, ja vahvistamaan edelleen Ukrainan syrjinnän vastaista oikeudellista kehystä;

45. suhtautuu myönteisesti kansallisia vähemmistöjä koskevaan lakiin heinäkuussa 2024 tehtyihin muutoksiin, joilla otettiin käyttöön kaksikielisiä koulutusväyliä, ja kehottaa panemaan nämä uudistukset nopeasti täytäntöön riittävän rahoituksen ja opettajakoulutuksen turvin; panee tyytyväisenä merkille, että on perustettu kansallisten vähemmistöjen neuvosto ja hyväksytty vuoteen 2027 ulottuva kansallisten vähemmistöjen oikeuksien suojelua koskeva toimintasuunnitelma, jolla pyritään yhdenmukaistamaan lainsäädäntö unionin normien kanssa; peräänkuuluttaa jäsenneltyä ja asiallista vuoropuhelua vähemmistöyhteisöjen kanssa ja Venetsian komission suositusten kattavaa täytäntöönpanoa;

46. kiittää Ukrainan kykyä varmistaa koulutuksen jatkuvuus ja uudistaminen erityisesti digitaalisten välineiden, EU:n tukemien ohjelmien ja häiriönsietokykyisen julkisen infrastruktuurin kehittämisen avulla; kannustaa komissiota laajentamaan tukea ukrainalaisille opiskelijoille ja oppilaitoksille Erasmus+-, Horisontti Eurooppa- ja EU4Youth-ohjelmien puitteissa;

47. on tyytyväinen, että Ukraina on ratifioinut Istanbulin yleissopimuksen ja perustanut selviytyjien tukikeskuksia; kannustaa Ukrainaa tarjoamaan jatkuvaa rahoitusta sukupuolistuneen väkivallan ehkäisemiseen ja uhrien tukemiseen erityisesti kun otetaan huomioon riskien lisääntyminen sodan aikana; kannustaa Ukrainaa parantamaan syrjinnän ehkäisemistä ja torjuntaa Ukrainassa koskevista periaatteista annettua lakia ja viharikoksia koskevaa Ukrainan rikoslakia kansainvälisten normien mukaisesti sekä tekemään tarvittavat lainsäädäntömuutokset Istanbulin yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi;

48. ottaa huomioon erityisesti naisiin ja lapsiin kohdistuvat kasvaneet ihmiskaupan riskit konfliktitilanteissa ja niiden jälkeen; kehottaa Ukrainan viranomaisia vahvistamaan EU:n tuella havaitsemismekanismeja ja tekemään yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa uhrien suojelun ja kuntoutuksen varmistamiseksi ihmiskaupan vastaisen EU:n direktiivin[1] mukaisesti;

49. kannattaa EU:n Ukrainalle antaman avun lisäämistä fyysisen kuntoutuksen ja proteesien alalla erityisesti loukkaantuneille sotilaille, miinojen uhreille ja amputointipotilaille; painottaa, että on tärkeää kehittää kansallinen protetiikka- ja kuntoutusjärjestelmä EU:n ja jäsenvaltioiden tuella; kannustaa solmimaan kumppanuuksia eurooppalaisten sairaaloiden kanssa valmiuksien, koulutuksen ja nykyaikaisten laitteiden saatavuuden parantamiseksi;

50. ottaa huomioon hyväksytyn lain, jonka nojalla Ukrainan ortodoksiset seurakunnat voivat erota Moskovan patriarkaatin alaisuudesta ja päättää vapaasti uudesta hierarkkisesta sidossuhteestaan; tuomitsee sen, että Venäjän joukot ovat syyllistyneet kulttuuriperintöön kuuluvien esineiden laittomaan anastamiseen ja viemiseen tilapäisesti miehitetyiltä Ukrainan alueilta; vaatii kunnioittamaan uskonnollista perintöä ja kulttuuriperintöä tilapäisesti miehitetyillä alueilla, myös 485:tä jo tuhottua kohdetta, pyhäkköä ja pyhää paikkaa; korostaa kaikkien osapuolten velvollisuutta suojella kulttuuriperintöä kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti;

51. kehottaa Ukrainaa jatkamaan työnormien lähentämistä erityisesti kokoontumisvapauden ja työmarkkinavuoropuhelun osalta ja kannustaa Ukrainaa yhä mukauttamaan kansallista työ- ja sosiaalilainsäädäntöään EU:n normeihin erityisesti työllisyyden, sosiaalipolitiikan ja yhtäläisten mahdollisuuksien aloilla; kehottaa komissiota antamaan lisää tukea tämän edistyksen tukemiseksi; korostaa, että ammattiyhdistysten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa on käytävä laajoja neuvotteluja, ja suosittelee ottamaan huomioon Kansainvälisen työjärjestön asiaa koskevan asiantuntemuksen;

Alueellinen yhteistyö ja hyvät naapuruussuhteet

52. panee tyytyväisenä merkille Ukrainan aktiivisen osallistumisen alueellisiin aloitteisiin, kuten sen johtoaseman itäisen kumppanuuden kansalaisyhteiskuntafoorumissa ja rajat ylittävien hankkeiden koordinoinnin EU:n jäsenvaltioiden kanssa;

53. suhtautuu myönteisesti komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan hiljattain antamaan yhteiseen tiedonantoon aiheesta ”Euroopan unionin strateginen

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1712, annettu 13. kesäkuuta 2024, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annetun direktiivin 2011/36/EU muuttamisesta (EUVL L, 2024/1712, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj).

toimintamalli Mustanmeren alueella”[1] ja erityisesti Ukrainan mielekkäisiin osallistumismahdollisuuksiin näissä puitteissa; kannustaa Ukrainaa osallistumaan edelleen aktiivisesti itäiseen kumppanuuteen ja Euronestin parlamentaariseen edustajakokoukseen ”integraatiojohtajana”, joka puolustaa eurooppalaisia arvoja ja uudistuksia koko alueella;

54. suhtautuu myönteisesti ja kannustavasti kaikkiin Ukrainan ja EU:n jäsenvaltioiden pyrkimyksiin käsitellä historiallisten kahdenvälisten ja alueellisten suhteiden ratkaisemattomia näkökohtia, kuten Volhynian joukkomurhaa, todellisen ja vilpittömän sovinnon hengessä ja kunnioittaen EU:n arvoja, joita ovat ihmisarvo ja hyvät naapuruussuhteet, sekä historiallisten tapahtumien kriittiseen tarkasteluun; uskoo, että jos kaikki osapuolet osoittavat hyvää tahtoa, pitkämielisyyteen perustuvaa sovintoprosessia päästään edistämään rakentavasti siten, että tavoitteena on yhteisymmärrys; pitää tässä yhteydessä myönteisinä Puolan ja Ukrainan viranomaisten välillä käynnissä olevia neuvotteluja, jotka ovat johtaneet Puolan kansalaisten ruumiiden haudasta nostamisen uudelleen aloittamiseen Ukrainan alueella huhtikuussa 2025; toivoo, että tätä prosessia jatketaan ja sen selkeäksi tavoitteeksi asetetaan, että uhrit voidaan haudata ihmisarvoisella tavalla ja heitä voidaan muistaa;

55. on syvästi huolissaan hiljattain havaitusta Unkarin turvallisuusvirastojen harjoittamasta tiedustelutoiminnasta Ukrainassa lounaisen Taka-Karpatian alueella; pitää valitettavana Unkarin hallituksen harjoittamaa järjestelmällistä toimintapolitiikkaa, jolla pyritään heikentämään Ukrainan puolustautumistoimia ja käyttämään sen unkarilaisvähemmistöön liittyviä kysymyksiä poliittisen hyödyn saavuttamiseksi, mikä haittaa Ukrainan edistymistä EU-jäsenyyteen johtavalla kehityspolulla;

Sosioekonomiset uudistukset

56. suhtautuu myönteisesti siihen, että Ukraina on pannut täytäntöön vuosien 2023–2024 ensisijaisen toimintasuunnitelman ja hyväksynyt Ukrainan taloudellisen turvallisuuden viraston uudistamiseksi tarvittavan lainsäädännön, minkä ansiosta virasto voi tehostaa verovilpin ja talousrikollisuuden torjuntaa;

57. muistuttaa, että vuonna 2023 hyväksyttiin laki paikallisesta julkishallinnosta, ja kannustaa Ukrainan hallitusta omaksumaan systeemisen lähestymistavan tuleviin julkishallinnon uudistuksiin laatimalla selkeän vision ja jäsennellyn täytäntöönpanostrategian; korostaa tarvetta kehittää institutionaalisia ja hallinnollisia

---

[1] Komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteinen tiedonanto aiheesta ”Euroopan unionin strateginen toimintamalli Mustanmeren alueella”, 28. toukokuuta 2025 (JOIN(2025)0135).

valmiuksia, joita tarvitaan liittymiseen liittyvien uudistusten pitkän aikavälin menestyksen ja vaikutusten turvaamiseksi sekä lainsäädännössä että käytännössä; suhtautuu myönteisesti Verhovna Radan hiljattain hyväksymään lakiluonnokseen nro 8222, jolla yhdenmukaistetaan virkamiesten palkkajärjestelmää, millä pyritään tehostamaan hallintoa samalla, kun se mukautetaan julkisten palvelujen hallinnoinnin eurooppalaisiin normeihin;

58. kannustaa Ukrainaa etenemään paikallista valtionhallintoa koskevaan lakiin esitettyjen tarkistusten hyväksymisessä, mukaan lukien lakiluonnos nro 4298, jotta paikallishallinnon uudistukset voidaan mukauttaa EU:n normeihin; peräänkuuluttaa suhteellisuusperiaatteen ja Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan mukaista tasapainoista oikeudellista valvontakehystä, joka myös turvaisi paikallisviranomaisten toimivallan, oikeudet ja itsehallintotehtävät; toistaa vaatimuksensa oikeushenkilön aseman virallisesta antamisesta paikallis- ja alueviranomaisille;

59. kehottaa jatkamaan hallinnon hajauttamista koskevan uudistuksen edistämistä ja itsehallinnon vahvistamista paikallistasolla; suhtautuu myönteisesti siihen, että EU:n ja jäsenvaltioiden tukeman U-LEAD-ohjelman kolmas vaihe on aloitettu, ja toteaa, että ohjelmassa keskitytään paikallisen itsehallinnon tehostamiseen ja selviytymiskykyisen elpymisen edistämiseen paikallis- ja aluetasoilla; painottaa, että on tärkeää varmistaa, että tulevat perustuslailliset tai institutionaaliset uudistukset, mukaan lukien vaali- ja hajauttamisuudistukset, toteutetaan avoimesti, osallistavasti ja Venetsian komission suositusten mukaisesti;

60. on tyytyväinen, että Ukraina on saavuttanut keskeiset välitavoitteet, ja kehottaa Ukrainaa etenemään edelleen asetuksen (EU) 2024/792 mukaisen Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanossa sen perustana olevia arvoja ja normeja ylläpitäen; korostaa, että komission on säilytettävä ehdollisuus erityisesti tukivälineen III pilarin osalta, jotta varmistetaan uudistusprosessin kestävyys ja vastuuvelvollisuus; korostaa, että Ukrainan uudistusten täytäntöönpano on hyvässä vauhdissa, mikä perustuu laajaan yhteiskunnalliseen konsensukseen ja Ukrainan tukivälineen ehdollisuuteen;

61. pitää myönteisenä jatkuvaa tukea, jota myönnetään kansalaisyhteiskunnan organisaatioille Ukrainan tukivälineen kansalaisyhteiskunnalle suunnatun osan kautta, ja kehottaa Ukrainaa varmistamaan, että taloudellista raportointia koskevat vaatimukset eivät aiheettomasti rajoita näiden organisaatioiden toimintaa; tähdentää, että merkityksellinen yhteistyö kansalaisyhteiskunnan ja paikallisviranomaisten kanssa on tärkeää, jotta voidaan varmistaa Ukraina-suunnitelman puitteissa toteutettujen uudistusten tehokas täytäntöönpano ja laadukkuus; kehottaa Ukrainan oikeusviranomaisia vahvistamaan nykyisiä mekanismeja myös oikeudellisin toimin kansalaisyhteiskunnan aktivistien suojelemiseksi; kehottaa Ukrainaa varmistamaan, että taloudellista

raportointia ja oikeushenkilöiden tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevat vaatimukset eivät vaikuta kohtuuttomasti kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden toimintaan ja riippumattomuuteen; pitää myönteisenä jatkuvaa tukea, jota myönnetään kansalaisyhteiskunnan organisaatioille Ukrainan tukivälineen kansalaisyhteiskunnalle suunnatun osan kautta;

62. korostaa, että Ukrainan jälleenrakentamisen on oltava tiiviisti sidoksissa sen EU-jäsenyyteen liittyviin uudistuksiin ja että sen ohjaavina periaatteina on oltava sosiaalinen oikeudenmukaisuus, kestävyys, avoimuus ja paikallinen omistajuus; korostaa lisäksi, että Ukrainan jälleenrakentamisen perustuttava vankkaan oikeusvaltioperiaatteeseen, avoimeen hallintoon ja demokraattiseen osallisuuteen; tähdentää, että oikeuslaitoksen uudistaminen, korruption torjuntatoimet ja julkishallinnon parannukset ovat paitsi EU:hun liittymisen edellytyksiä myös olennaisia investointien houkuttelemiseksi ja Ukrainan kumppaneiden ja kansalaisten keskuudessa vallitsevan luottamuksen palauttamiseksi; kehottaa sisällyttämään kaikkiin jälleenrakennustoimiin sukupuolisensitiivisiä lähestymistapoja, muun muassa lisäämään naisten ja vähemmistöjen edustusta päätöksentekoprosesseissa; kehottaa Ukrainan hallitusta varmistamaan RebuildUkrainen täytäntöönpanon avoimuuden sekä kansalaisyhteiskunnan ja yhteiskunnan riskiryhmien kuulemisen ja osallistumisen erityisesti perusoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen sekä EU:n varojen syrjimättömän jakamisen ja käytön osalta;

63. korostaa, että EU:n Ukrainan tukivälineellä ja ERA-lainat Ukrainalle -ohjelmalla on keskeinen rooli, sillä niistä saadaan yhdessä yli 30 miljardia euroa vuonna 2025 Ukrainan julkisten palvelujen, rahoitusjärjestelmän makrovakauden ja uudistusohjelman tukemiseen; kehottaa jatkamaan ja lisäämään Ukrainalle vuosina 2026 ja 2027 annettavaa rahoitustukea muun muassa uuden makrotaloudellisen rahoitusapupaketin avulla, jotta voidaan täyttää Ukrainan odotettu 39 miljardin euron budjettivaje; panee lisäksi merkille, että Ukrainan finanssialan ja talouden häiriönsietokyky on edelleen maan puolustuskyvyn ja uudistusprosessin ylläpitämisen keskeinen edellytys; kehottaa siksi harkitsemaan ratkaisuja Ukrainan ulkomaisen velkataakan keventämiseksi;

64. panee merkille Yhdysvaltojen ja Ukrainan välisen kriittisiä mineraaleja koskevan talouskumppanuussopimuksen, sen, että sopimuksessa vahvistetaan Yhdysvaltojen pitkän aikavälin tuki Ukrainan turvallisuudelle ja jälleenrakentamiselle, ja sopimuksessa ilmaistun aikomuksen turvata Ukrainan EU:hun liittymisprosessi ja siihen liittyvät velvoitteet sekä varmistaa yhteensopivuus Ukrainan kansainvälisille rahoituslaitoksille tai muille virallisille velkojille antamien sitoumusten kanssa; kehottaa komissiota pyytämään molempia osapuolia selventämään, miten Ukrainan EU:hun yhdentymisen turvaamiseksi tarkoitetut säännökset pannaan täytäntöön, ja raportoimaan säännöllisesti niiden yhteensopivuudesta

unionin oikeuden kanssa; pitää olennaisena, että kaikessa tämän sopimuksen mukaisessa mineraalien hyödyntämisessä noudatetaan korkeita sosiaalisia ja ekologisia normeja ja niiden noudattaminen varmistetaan vankkojen valvontamekanismien avulla; odottaa lisäksi, että Ukraina sisällyttää asiaankuuluvan EU:n ympäristölainsäädännön kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöään, mukaan lukien unionin vesipuitedirektiivi[1] ja kaivannaisteollisuuden jätehuoltoa koskeva direktiivi[2];

65. katsoo, että EU:n laajentumisella on varmistettava, että liittyminen ei johda ehdokasvaltioiden luonnonvarojen hyväksikäyttöön eikä myötävaikuta sosiaaliseen eriarvoisuuteen ja ympäristön tilan heikkenemiseen;

66. on tyytyväinen Ukrainan edistymiseen eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön osittaisessa hyväksymisessä, vaikka pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevan sopimuksen puitteissa tehdyt sitoumukset ovat viivästyneet merkittävästi; kehottaa Ukrainaa edistämään edelleen eläinten suojelusta kuljetuksen aikana tehdyn neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005[3] hyväksymistä ottaen huomioon tämän lainsäädännön parhaillaan toteutettava uudelleentarkastelu EU:ssa, ja toteaa, että se on ratkaisevan tärkeää, jotta täytetään EU:n tuotantonormit ja helpotetaan eläinperäisten tuotteiden EU:hun suuntautuvan viennin lisäämistä; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita antamaan Ukrainalle tässä yhteydessä taloudellista ja teknistä apua;

67. korostaa maatalousalan häiriönsietokykyä ja merkitystä (19 prosenttia BKT:stä, 53 prosenttia tavaroiden viennistä), mutta painottaa tarvetta monipuolistaa arvoketjuja ja EU:n kasvinsuojelunormien nopeasta hyväksymisestä saatavaa hyötyä; korostaa ympäristöön liittyvien suojatoimien merkitystä Ukrainan vihreän elpymisen varmistamisessa; kehottaa komissiota tukemaan edelleen Ukrainaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyjen täytäntöönpanossa erityisesti metsä- ja maatalousalalla sekä strategisen ympäristöarvioinnin menettelyjen täytäntöönpanossa; kehottaa lisäksi komissiota tukemaan edelleen Ukrainaa hallinnollisten valmiuksien kehittämisessä EU:n ympäristösäännöstön täytäntöönpanemiseksi kaikilta osin, mukaan

---

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23. lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/21/EY, annettu 15. maaliskuuta 2006, kaivannaisteollisuuden jätehuollosta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta (EUVL L 102, 11.4.2006, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/21/oj).

3 Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2005, tehty 22. joulukuuta 2004, eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta (EUVL L 3, 5.1.2005, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1/oj).

lukien yleisön osallistuminen päätöksentekoon, ja maan lainsäädännön yhdenmukaistamisessa uusiutuvan energian direktiivin[1] kanssa erityisesti bioenergiaa koskevien kestävyyskriteerien osalta;

68. kehottaa Verhovna Radaa ja Ukrainan hallitusta muuttamaan lakia nro 12089, jonka nojalla valtiolta laittomasti viety maanomistus, myös metsät ja vesistöt, voidaan laillistaa yksityishenkilöiden hyväksi, mikä ei ole EU:n säännöstön mukaista, sillä nykymuodossaan laki sisältää oikeudellista epävarmuutta, joka tekee tällaisen maan palauttamisesta valtiolle mahdotonta;

Energia, ympäristö, kestävä kehitys ja yhteydet

69. panee tyytyväisenä merkille energia-alan uudistuksissa saavutetun merkittävän edistymisen ja sen, että Ukraina on ottanut Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet omikseen, ja kehottaa Ukrainaa olemaan taantumatta tässä suhteessa; korostaa tarvetta vahvistaa Ukrainan energiaturvallisuutta entisestään syventämällä sen yhdentymistä EU:n energiamarkkinoihin – muun muassa synkronoimalla Ukrainan sähköverkko Manner-Euroopan kanssa ja tehostamalla kaasun varastointia ja toimitusta koskevaa yhteistyötä – sekä nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja energiatehokkuustoimenpiteitä; painottaa, että kriittisen energiainfrastruktuurin häiriönsietokyvyn vahvistaminen on edelleen keskeistä Ukrainan talouden vakauden ja strategisen autonomian kannalta;

70. korostaa, että Ukrainalla on huomattavaa potentiaalia energian ja energiavaltaisten tuotteiden toimittajana muualle Eurooppaan; kannustaa näin ollen Ukrainaa jatkamaan energian siirtoverkkojen kehittämistä viereisten jäsenvaltioiden ja alueellisten kumppaneiden, kuten Moldovan tasavallan, kanssa, jotta voidaan edistää entisestään yhdentymistä EU:n energiamarkkinoihin; toteaa, että Venäjän hyökkäyssota on kohdistunut tärkeisiin verkostoihin ja laitoksiin ja tuhonnut niitä; kehottaa sen vuoksi Ukrainaa hyödyntämään jälleenrakentamista entistä parempaan rakentamiseen siten, että se käyttää aina mahdollisuuksien mukaan ilmastoystävällisimpiä teknologioita ja prosesseja, investoi uusiutuviin energialähteisiin ja energiatehokkuuteen sekä minimoi ympäristövaikutukset koko tuotantoketjussa; on tyytyväinen, että komissio on edelleen sitoutunut tähän alaan Ukrainan energiasektorin uudistuksen tukemiseksi, mukaan lukien jälleenrakentaminen ja vihreä siirtymä;

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2413, annettu 18. lokakuuta 2023, direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen (EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta (EUVL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

kehottaa edistämään Ukraina-suunnitelman ja energiayhteisöä koskevien pakettien mukaisten nykyisten sitoumusten täytäntöönpanoa, mukaan lukien alueellisten energianjakeluyhtiöiden eriyttäminen;

71. kannustaa Ukrainaa tarkastelemaan maan energiasektorille kustannustehokkaimpia ja luotettavimpia ratkaisuja maan energiainfrastruktuuriin kohdistuneiden Venäjän hyökkäysten jälkeen esimerkiksi korvaamalla fossiilisia polttoaineita käyttävät voimalaitoksensa hajautetuilla ja kestävän energian teknologioilla siinä määrin kuin meneillään oleva sota sen sallii; kehottaa komissiota ja Ukrainan viranomaisia käyttämään Ukrainan tukivälineen varoja strategisesti ja priorisoimaan investointeja uusiutuviin energialähteisiin, mikä on ratkaisevan tärkeää pitkän aikavälin energiaturvallisuuden, ympäristökestävyyden ja talouden häiriönsietokyvyn varmistamiseksi sekä Ukrainassa että muualla maanosassa;

72. ilmaisee vakavan huolensa Venäjän vahingollisesta vaikutusvallasta Kansainvälisessä atomienergiajärjestössä (IAEA) huolimatta siitä, että maa on toistuvasti loukannut ydinturvallisuutta ja puuttumattomuutta koskevia IAEA:n keskeisiä periaatteita; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita puhumaan sen puolesta, että Venäjän roolia IAEA:ssa pidetään enemmän silmällä, ja tarkastelemaan uudistuksia sen varmistamiseksi, että hyökkääjävaltiot eivät voi heikentää kansainvälisen ydinvoimavalvonnan puolueettomuutta ja uskottavuutta;

73. korostaa, että Venäjän hyökkäyssota on aiheuttanut vakavaa ja pitkäaikaista vahinkoa Ukrainan ympäristölle, mukaan lukien ekosysteemien tuhoaminen, veden ja maaperän saastuminen sekä teollisuus- ja energiainfrastruktuuriin kohdistetut hyökkäykset; pitää niiden kansainvälistä tunnustamista sotarikoksiksi ratkaisevan tärkeänä, jotta voidaan varmistaa Venäjän täysi oikeudellinen vastuu ja sen seurauksena Ukrainalle maksettava korvaus, ja kehottaa EU:ta tukemaan kattavaa ympäristön elvytysstrategiaa osana Ukrainan jälleenrakentamista; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita antamaan täyden tukensa kaikille toimenpiteille, joilla dokumentoidaan Venäjän sodan aiheuttamia ympäristötuhoja, ja tukemaan toimia, joilla edistetään vastuun kantamista ja korvauksien maksamista ulkomaisilla lainkäyttöalueilla;

74. antaa Ukrainalle kiitosta kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman hyväksymisestä ja vuoteen 2030 ulottuvan energia- ja ilmastopolitiikan koordinoinnista ja suunnittelusta ja toteaa, että niiden nimenomaisiin tavoitteisiin kuuluvat kasvihuonekaasupäästöjen merkittävä vähentäminen ja uusiutuvan energian osuuden lisääminen; tukee energiatehokkuusrahaston ja uuden vähähiilistämisrahaston meneillään olevia toimia; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita varmistamaan näiden välineiden rahoituksen kestävyyden erityisesti jälleenrakentamisen ja uusiutuvien

energialähteiden asuntoihin integroimisen yhteydessä; kehottaa Ukrainaa yhdistämään energiauudistuksiin oikeudenmukaisen siirtymän periaatteen sosiaalisen vaikutuksen lieventämiseksi ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien tukemiseksi;

75. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään ydinturvallisuuden keskeiseksi osaksi Ukrainan elpymistä ja EU:hun yhdentymistä koskevaa strategiaa, jotta varmistetaan ydinenergiaa ja säteilysuojelua koskevan EU:n säännöstön noudattaminen Euratomin puitteissa; kannattaa sitä, että Ukrainan ydinturvallisuuden ja säteilyvaaraan vastaamisen valmiuksia vahvistetaan muun muassa EU:n ja kansainvälisten kumppaneiden antaman teknisen ja taloudellisen avun avulla keskeisenä osana Ukrainan elpymistä ja EU:hun yhdentymistä koskevaa strategiaa; kehottaa toteuttamaan EU:n johtaman aloitteen ydinturvallisuuden parantamiseksi, kriittisen infrastruktuurin turvaamiseksi ja Venäjän hyökkäyksistä johtuvien säteilyonnettomuuksien ehkäisemiseksi; ilmaisee vakavan huolensa Venäjän federaation yrityksistä ottaa tosiasiallisesti haltuunsa Ukrainan kriittinen infrastruktuuri, mukaan lukien uskottavat julkiset raportit, joiden mukaan Venäjä aikoo erottaa Zaporižžjan ydinvoimalan Ukrainan sähköverkosta ja liittää sen pakkokeinoin Venäjän energiajärjestelmään, mikä rikkoisi Ukrainan suvereniteettia ja kansainvälistä oikeutta ja aiheuttaisi merkittävän riskin ydinturvallisuudelle; vaatii, että kaikki Venäjän sotilashenkilöstö ja -kalusto on vedettävä välittömästi ja ehdoitta pois Zaporižžjan ydinvoimalasta ja kaikilta muilta Ukrainan ydinlaitosalueilta, ja kehottaa IAEA:ta vastustamaan julkisesti ja yksiselitteisesti kaikkia tällaisia suunnitelmia; korostaa, että Ukrainan ydinalan infrastruktuurin eheys ja häiriönsietokyky eivät ole pelkästään kansallinen kysymys vaan ne ovat Euroopan yhteisellä vastuulla; kehottaa koordinoimaan valmiussuunnittelua ja lisäämään rajat ylittävää yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden välillä, jotta voidaan vastata Venäjän Ukrainassa toteuttamien toimien mahdollisesti aiheuttamiin ydinuhkiin;

76. kehottaa Ukrainaa torjumaan tehokkaasti laitonta metsänhakkuuta kestävää metsänhoitoa ja ympäristönsuojelua koskevien normien mukaisesti, myös Karpaattien aarniometsien laitonta hakkuuta; kehottaa EU:ta osallistumaan laittoman hakkuun estämiseen Svydovetsin lainvastaisen hiihtokeskushankkeen yhteydessä; kannustaa Ukrainaa investoimaan ekologisesti ja ympäristön kannalta turvalliseen ja kestävään matkailuinfrastruktuuriin;

77. kehottaa komissiota auttamaan Ukrainaa ylläpitämään edistymistä korkean riittävyyden tason saavuttamisessa Emerald-verkostoon kuuluvien erityisten suojelutoimien alueiden osalta;

78. panee tyytyväisenä merkille, että EU:hun suuntautuvan viennin osuus kokonaisviennistä nousi 63 prosenttiin vuonna 2024, kun sen vuonna 2021 oli 42 prosenttia, mikä osoittaa, että kaupan uudelleensuuntaaminen on onnistunut;

79. panee merkille, että on strategisesti tärkeää kehittää ja laajentaa rautatiekäytäviä, jotka yhdistävät Ukrainan EU:hun Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) kautta ja edistävät sekä siviili- että sotilaslogistiikan tarkoituksia, osana laajempaa kaksikäyttöinfrastruktuuristrategiaa; kannustaa jatkamaan toimia Ukrainan digitaalisten ja liikenteen standardien mukauttamiseksi EU:n standardeihin ja siten helpottamaan kauppaa, liikkuvuutta ja suojattua viestintää; painottaa, että parannetut yhteydet tukevat Ukrainan talouden elpymistä ja yhdentymistä;

80. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita osoittamaan kaikki tarvittavat varat liikenneyhteyksien ja häiriönsietokyvyn parantamiseksi aiotusti Ukrainassa vuoteen 2050 mennessä, myös jatkamaan TEN-T-karttojen päivittämistä; panee tyytyväisenä merkille solidaarisuuskaistojen onnistuneen kehittämisen ja täytäntöönpanon ja toteaa, että Ukraina on niiden ansiosta kyennyt ohittamaan Venäjän saarron Mustallamerellä ja viemään kansainvälisille markkinoille erilaisia hyödykkeitä viereisten EU:n jäsenvaltioiden ja Moldovan kautta; kiittää sitä, että huolimatta sodan julmuuksista ja viljantuotannon merkittävästä vähenemisestä Ukrainalla oli keskeinen rooli maailmanlaajuisen elintarvikekriisin ehkäisemisessä, sillä presidentti Zelenskyi pani vuonna 2022 alulle humanitaarisen Viljaa Ukrainasta -elintarvikeohjelman, jonka kautta on toimitettu yli 170 000 tonnia vehnää elintarvikekriisien pahimmin koettelemiin maihin, erityisesti Afrikkaan; toteaa, että suurin osa Ukrainan viljanviennistä on suunnattu kehittyviin maihin;

81. toteaa Ukrainan edistyneen yhdentymisessä EU:n liikenneyhteyksiä ja digitaalisia yhteyksiä koskeviin aloitteisiin ja korostaa, että on tärkeää jatkaa yhdentymistä liikennettä koskevaan EU:n säännöstöön; panee tyytyväisenä merkille toimet, joita on toteutettu Ukrainan sisällyttämiseksi EU:n maksuttomaan verkkovierailualueeseen ja joilla poistetaan Ukrainan ja EU:n väliset verkkovierailumaksut kansalaisilta ja yrityksiltä;

82. korostaa, että on tärkeää vahvistaa EU:n ja Ukrainan välisiä liikenneyhteyksiä, yhteentoimivuutta, turvallisuutta ja digitaalisten ja tietoteknisten järjestelmien kapasiteettia assosiaatiosopimuksen mukaisesti; kehottaa jatkamaan toimia digitaalipolitiikan yhtenäistämiseksi, kyberturvallisuusyhteistyön laajentamiseksi ja häiriönsietokykyisen ja suojatun digitaalisen infrastruktuurin turvaamiseksi; suhtautuu tältä osin myönteisesti Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston ja Ukrainan kyberturvallisuusviranomaisten välisen työjärjestelyn solmimiseen joulukuussa 2023;

Liittymisneuvottelut

83. muistuttaa 14. ja 15. joulukuuta 2023 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätöksestä aloittaa liittymisneuvottelut Ukrainan kanssa, joka merkitsi historiallista virstanpylvästä Ukrainan EU-jäsenyyteen

johtavalla kehityspolulla; kiittää sitä, että ensimmäinen EU:n ja Ukrainan hallitustenvälisen liittymiskonferenssi kutsuttiin nopeasti koolle ja pidettiin 25. kesäkuuta 2024, jolloin neuvotteluprosessi käynnistyi virallisesti, ja suhtautuu myönteisesti komission jäsen Kosin arvioon, jonka mukaan kaikki arvioinnit voitaisiin saada päätökseen syksyyn 2025 mennessä;

84. panee merkille Ukrainan tekemät merkittävät uudistukset ja suosittaa siksi, että komissio avaa nopeasti neuvottelukokonaisuuksia Ukrainan kanssa, jotta maan EU-jäsenyyshakemuksen käsittely etenisi mahdollisimman nopeasti, kunhan se jatkaa edelleen EU:n säännöstön täytäntöönpanoa ja saattaa aloittamansa uudistukset päätökseen; painottaa, että liittymisneuvotteluissa olisi noudatettava selkeää ja avointa etenemissuunnitelmaa, jota ohjaavat objektiiviset ja mitattavissa olevat kriteerit; korostaa, että niihin on sisällyttävä perusteellisia uudistuksia kaikilla keskeisillä aloilla ja toimivat vakaat instituutiot, jotka ylläpitävät demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta, ihmisoikeuksia ja erityisesti vähemmistöjen kunnioittamista ja suojelua; painottaa komission tulevaa vuotta varten antamia suosituksia;

85. kehottaa Unkarin hallitusta ja jäsenvaltioita toimimaan vilpittömässä mielessä ratkaistessaan vastaavia kysymyksiä kuin ne, jotka liittyvät Ukrainan kansallisia vähemmistöjä koskevaan lakiin, ja olemaan käyttämättä tällaisia kysymyksiä syynä estää Ukrainan EU:hun liittyminen; kehottaa siksi Unkarin hallitusta olemaan enää estämättä ensimmäisten neuvottelukokonaisuuksien aloittamista ja antamaan Ukrainan ja sen naapurin Moldovan jatkaa yhdessä etenemistään kohti EU-jäsenyyttä;

86. muistuttaa, että liittymisprosessia ei pitäisi käyttää kahdenvälisten kiistojen ratkaisemiseen tai omien ansioiden periaatteen soveltamisen viivyttämiseen ja että tällaiset kysymykset olisi ratkaistava liittymisvalmisteluista irrallaan rakentavan vuoropuhelun ja aidon yhteistyön avulla; muistuttaa, että liialliset viivästykset täysimittaisen EU-jäsenyyden tiellä uhkaavat heikentää sekä julkista tukea että poliittista sitoutumista ehdokasmaassa;

87. kehottaa neuvotteluja valmisteltaessa EU:ta jatkamaan tuen antamista erityisesti asiantuntija-avun muodossa, jotta voidaan korjata meneillään olevasta Ukrainaan kohdistuvasta hyökkäyksestä johtuvat mahdolliset hallinnolliset puutteet; kehottaa EU:ta lisäksi antamaan teknistä apua, jotta Ukraina voi täyttää tehokkaasti kaikki liittymisvaatimukset; pitää valitettavana Yhdysvaltojen hallituksen päätöstä vetää pois Yhdysvaltain kehitysyhteistyöviraston (USAID) rahoitus, mikä on jo vaikuttanut suoraan Ukrainalle muun muassa oikeusvaltioperiaatteeseen, korruptiontorjuntaan, julkiseen varainhoitoon, talouden kehittämiseen, energiaturvallisuuteen ja humanitaarisen avun toimittamiseen liittyviä kriittisiä uudistusprosesseja varten annettavaan tukeen; panee tyytyväisenä merkille komission ja kansainvälisten kumppaneiden toimet kaikkein

akuuteimpien rahoituksen peruuttamisesta aiheutuneiden aukkojen täyttämiseksi;

88. korostaa, että ennen Ukrainan EU:hun liittymistä on lisättävä EU:n tukea, jotta voidaan nopeuttaa Ukrainan yhdentymistä kohdennettujen rahoitusohjelmien ja teknisen avun ohjelmien avulla, ja painottaa, että sekä Ukraina että EU hyötyisivät maan vaiheittaisesta integroinnista EU:n toimintapolitiikkoihin ja ohjelmiin virallisten liittymisneuvottelujen rinnalla;

89. panee merkille, että Ukrainan EU:hun yhdentymisen monimutkaisuus, joka johtuu maan koosta ja meneillään olevasta sodasta, tuo mukanaan haasteita erityisesti maatalouden kaltaisilla aloilla ja edellyttää EU:ssa institutionaalisia ja finanssipoliittisia uudistuksia, jotta varmistetaan sen valmiudet ottaa Ukraina vastaan; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita puuttumaan näihin haasteisiin, viestimään selkeästi, miten Ukrainan yhdentyminen hyödyttää EU:n kansalaisia, etsimään kestäviä ja oikeudenmukaisia ratkaisuja herkille aloille ja panemaan täytäntöön tarvittavia sisäisiä uudistuksia yhtä aikaa meneillään olevien liittymisneuvottelujen kanssa; kehottaa komissiota tukemaan aloja, jotka ovat altteimpia kaupan vapauttamisen vaikutuksille Ukrainan liittymisen yhteydessä; toteaa samalla aiemmista laajentumiskierroksista saatujen kokemusten perusteella, että tietyillä erityisaloilla, joilla yhteisön säännöstöä ei vielä sovelleta kaikilta osin, saatetaan tarvita siirtymäkausia, jotta nykyisillä jäsenvaltioilla on mahdollisuus mukautua; kehottaa jälleen jäsenvaltioita osoittamaan selkeää ja yksiselitteistä poliittista sitoutumista laajentumisprosessiin ja olemaan käyttämättä sitä väärin ratkaistakseen kahdenvälisiä kiistoja, jotka olisi ratkaistava liittymisvalmisteluista irrallaan;

90. kehottaa jälleen parantamaan EU:n toimintavalmiuksia uudistamalla sen päätöksentekoa muun muassa siten, että neuvostossa otetaan käyttöön määräenemmistöpäätöksenteko liittymisprosessin välivaiheista, erityisesti neuvottelujen aloittamisesta sekä yksittäisten neuvottelukokonaisuuksien ja -lukujen avaamisesta ja sulkemisesta;

°

° °

91. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Ukrainan presidentille, hallitukselle ja parlamentille, jäsenmaiden hallituksille ja parlamenteille, neuvostolle ja komissiolle.